

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра романської і новогрецької філології та перекладу

Дипломна робота з перекладознавства

на тему:

**«МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ ЯК ЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА
ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ФЕНОМЕН»**

Студентки групи МЗмлі01-20

факультету романської філології та перекладу

заочна форма навчання

спеціальність **035 Філологія**

спеціалізація **035.051 Романські мови та
літератури**

(переклад включно), перша іспанська

Грінченко Наталії Сергіївни

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

доцент Бокова П. М.

Допущено до захисту

«___» _____ 20__ року

Завідувач кафедри

_____ *Філоненко Н. Г.*

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2021

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA DE UCRANIA
UNIVERSIDAD NACIONAL LINGÜÍSTICA DE KYIV

Departamento de Filología Románica, Neogriega y Traducción

TRABAJO FINAL DE MÁSTER

Sobre el tema:

«La jerga juvenil como el fenómeno lingüístico y traductológico»

Nataliya Grinchenko

Estudiante del grupo MZmli 01-20

Facultad de Filología Románica y Traducción

Educación no presencial

Especialidad **035 Filología**

Especialización 035.051 **Lenguas y literaturas
románicas**

(traducción incluida), primera lengua – español

Tutora académica:

Profesora Titular Polina Bókova

Kyiv– 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Сучасний молодіжний сленг в мові та перекладі.....	
....	7
1.1. Молодіжний сленг як проблема сучасного перекладознавства	
7	
1.2. Тенденції розвитку сленгу в ХХ столітті.....	10
1.3. Особливості молодіжного сленгу як засобу комунікації.....	14
1.3.1. Прагма-семантичні особливості міських жаргонів Іспанії та Латинської Америки.....	17
1.3.2. Молодіжні сленгізми Lunfardo в Аргентині та Уругваї.....	27
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	35
РОЗДІЛ 2. Іспанський молодіжний сленг як особлива субкультура.....	37
2.1. Сьогодення іспанського молодіжного сленгу.....	37
2.2. Лексико-семантична система сленгу молоді Іспанії.....	40
2.3. Експресивність у молодіжному сленгу як засіб вираження емоцій та ставлення до навколишньої дійсності.....	46
2.3.1. Фразеологізми у сленгу іспанців.....	53
2.4. Молодіжний сленг та ЗМІ.....	58
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	62
РОЗДІЛ 3. Переклад як необхідний компонент в ситуації двомовного спілкування.....	64
3.1. Пошук еквівалентів та аналогій при перекладі сленгу.....	64
3.2. Лексичні трансформації при перекладі сленгу.....	69
3.3. Граматичні трансформації при перекладі сленгу.....	80
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	86

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	87
RESÚMEN.....	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	94

ВСТУП

Останнім часом спостерігається масове використання сленгової лексики в усіх прошарках населення - незалежно від соціальної чи професійної приналежності, віку, комунікативних особливостей вживання - будь то публічний виступ, ділове спілкування або неофіційна обстановка. Багато дослідників розглядають процес використання сленгу в сучасній мові як своєрідну реакцію на нещодавню стандартизованість, «пригладженість», безликість публічних виступів, насичених пропагандистськими штампами. І в молодіжному сленгу іноді навіть бачать знаряддя боротьби з «тоталітарною мовою».

Відхід в області соціального життя від жорстких канонів і норм минулого, проголошення свободи як в суспільно-політичній та економічній сфері, так і в людських відносинах позначається на нових оцінках деяких мовних фактів і процесів: те, що раніше вважалося приналежністю соціально неprestижного середовища (злочинної , мафіозної, просто малокультурні), починає набувати «право громадянства» поряд з традиційними засобами літературної мови.

Але, з іншого боку, сленг відображає тенденції, важливі для сучасної мови в цілому і без його всебічного вивчення лінгвістичний

опис сучасної мови буде неповним. Вивчення подібного мовного матеріалу цікаво і в якомусь сенсі необхідно - хоча б тому, що ця своєрідна «мова в мові» існує не тільки в усному мовленні, а й все частіше і частіше функціонує у повсякденній переписці. Тому у вивченні сленгу повинні бути зацікавлені не тільки лінгвісти, а й соціологи, психологи, педагоги, так і все суспільство в цілому.

Актуальність дослідження молодіжного сленгу іспанців визначається тим фактом, що молодіжний сленг є гнучким, мінливим явищем, яке постійно поповнюється новоутвореними або запозиченими лексичними одиницями та набуває нових лінгвістичних рис, тому дані про молодіжний сленг потребують постійного оновлення.

Мета магістерської роботи полягає в аналізі етимології та структури іспанського сленгу, виявленню специфіки його функціонування та визначенні способів перекладу іспанського молодіжного сленгу на українську мову

Завданнями дослідження є:

- Вивчити проблематику етимології, сутність і характеристики сленгу;
- Класифікувати іспанський молодіжний сленг;
- Описати методи перекладу сленгізмів;
- Визначити найбільш продуктивні методи перекладу сленгу з іспанської на українську мову.

Об'єктом роботи є іспанські жаргонні слова і фрази різного походження, що використовуються в різних сферах життя молоді.

Предметом дослідження є використання сленгу, а також його структурно-семантичні і функціональні особливості.

Методи дослідження. У роботі використовуються загальнонаукові

методи: опис, порівняння, спостереження; лінгвістичні методи: структурно-семантичний (компонентний аналіз), елементи контекстуального аналізу, методи і прийоми лексикографічного опису.

Наукова новизна полягає в тому, що:

- 1) визначено обсяг і зміст поняття «молодіжний сленг»;
- 2) описана структура молодіжного жаргону, позначено його місце в ряду подібних явищ (сленг, арго, мова молодіжних субкультур);
- 3) вивчений і описаний досвід лексикографічної фіксації сучасних лексичних і стійких одиниць молодіжного жаргону;
- 4) молодіжна жаргонна лексика і фразеологія класифіковані на основі ідеографічного принципу.

Практична цінність роботи полягає в можливості використання матеріалу в подальшому вивченні проблеми молодіжного сленгу в іспанській та українській мовах і під час курсу лекцій з "порівняльної лексикології іспанської та української мов" і "перекладознавства".

Теоретичне значення роботи полягає в розгляді питань теорії та практики опису молодіжного жаргону на тлі лінгвістики, соціолінгвістики, лексикографії; описана історія формування молодіжного лексикону; розпочата класифікація молодіжного жаргону є базою для теоретичних узагальнень соціологів, культурологів, психологів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків та списку використаних джерел.

У **вступі** обґрунтовується актуальність дослідження; визначаються предмет вивчення, мета, завдання та методи роботи; аргументуються

наукова новизна, теоретична значущість і практична цінність дослідження; вказуються джерела фактичного матеріалу.

У **Розділі 1** «Сучасний молодіжний сленг в мові та перекладі» розглядаються актуальні проблеми дослідження молодіжної жаргонної лексики: історія її формування, місце в сучасній національній мові, лінгвістичні і функціональні особливості.

У **Розділі 2** «Іспанський молодіжний сленг як особлива субкультура» висвітлюється лексико-семантичний аспект та експресивність іспанського молодіжного сленгу, а також його використання у ЗМІ.

У **Розділі 3** аналізуються лексичні та граматичні трансформації, що застосовуються при перекладі сленгізмів. У **загальних висновках** ми підводимо підсумок дослідження молодіжного сленгу.

РОЗДІЛ 1. Сучасний молодіжний сленг в мові та перекладі

1.1. Молодіжний сленг як проблема сучасного перекладознавства

Дослідження молодіжного сленгу в умовах сучасного технічно оснащеного і мобільного суспільства є актуальним питанням сьогодення. Сленг молоді найбільш жваво реагує на події життя, підхоплює і відображає нові явища і змінюється в процесі їх перетворень. Проте на даному етапі розвитку лінгвістики та перекладознавства сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження.

Різні аспекти сленгу вивчалися такими вітчизняними та зарубіжними дослідниками як І. Арнольд, І. Р. Гальперін, Дж. Гріног, Т. Є. Захарченко, Г. Кіттрідж, Г. Менкен, Е. Патрід, В. А. Хомяков та інші. Однак сленг розглядався переважно в ракурсі лексико-стилістичних характеристик до кінця першої половини ХХ ст. Окремі дослідники ще з кінця ХVІІІ ст. звернули увагу на найрізноманітніші вияви соціальної природи сленгу (наприклад, функціонування в обмежених соціоконтекстах), саме в ХХ ст. було виділено суттєвий аспект цієї лексики – соціальний.

Проте недостатньо уваги приділялося розгляду сленгу як перекладознавчої проблеми. Ми можемо зазначити наукові праці І. Бик, О. Лапової, Т. Холстиної та інших. Спочатку проаналізуємо, що вчені вкладають в поняття «сленг».

Мова виконує свою найважливішу – комунікативну функцію не лише за допомогою кодифікованої літературної мови, але за рахунок нелітературних форм мови, одним з яких є сленг. Етимологія слова *slang* не визначена остаточно, але існує припущення, що воно снувало в

усному мовленні. Вперше воно було надруковано в XVIII столітті та означало «образа».

Згідно до словника сучасного сленгу поняття *slang* походить від слова *sling*(кидати, жбурляти). В такому значенні це слово використовувалось ще в архаїчному виразі «*to sling one's jaw*», тобто «казати обурливі, образливі слова», також слід відмітити аналогічний вираз в норвезькій мові «*slenj akleften*», що ймовірно виникло під впливом спільних форм германських мов. Зовсім іншим є пояснення, що веде до французьких витоків походження цього явища – «*langue*», що з французького означає «мова»[20, 8].

Однак, у сучасній лінгвістиці, як зарубіжній, так і вітчизняній, досі немає єдиного тлумачення цього поняття. Сленг розглядають то як вульгарну грубу мову, то як соціально-професійний жаргоні та аргю, то як особливу нелітературну мову зі специфічним словником. Термін «сленг» трактується у двох значеннях:

- Розмовний варіант професійного мовлення, жаргон;
- Жаргонні слова або вирази, характерні для людей певних професій або соціальних прошарків, які, проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення [31, 5].

Культуролог К. М. Хорунженко визначає сленг як емоційно забарвлену лексику розмовного мовлення, що відрізняється від прийнятної літературної мовної норми [32, 22].

К. М.Рябова, що займається вивченням семантики та словотвору абсолютно специфічних одиниць розмовної субмови зазначає, що загальною рисою кожного прошарку лексичних одиниць є те, що їх використання характеризується спеціальним стилістичним завданням, що націлено на певний стилістичний ефект [66, 5]. Вона також зазначає,

що сленг закріплений за сферами більш тісних соціальних та професійних груп.

Н. Н. Казаєва досліджує англійську субколоквіальну лексику та стверджує, що загальним для емоційної забарвленості більшості слів середнього ступеня заниженості є критична (в більшості випадків негативна) оцінка позначуваних предметів та явищ у фамільярній, а інколи і грубій формі [37].

Дослідниця О. Селіванова визначає сленг як нелітературну лексичну систему, яка представляє паралельну експресивно-оцінну, найчастіше стилістично знижену синонімію позначень загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі; різновид соціолекту [67, 59].

Іспанський дослідник М. В. Касадо визначає цей термін як систему лінгвістичних феноменів (переважно на рівні лексики), що характеризують мовлення широких прошарків молоді як вияв солідарності за віком та групової ідентифікації [1, 21].

Більшість авторів словників сленгу вживають поняття «сленг» як синонім до жаргону (стосовно англомовних країн) і як сукупність жаргонних слів та значень загальновідомих слів, жаргонних словосполучень, які за походженням належать до різних жаргонів і стали, якщо не загальноживаними, то зрозумілими для досить широкого кола людей.

Спроби розмежувати сленг та загальноживану лексику або сленг і нецензурну мову не дали однозначних результатів, тому і єдиного та всеосяжного визначення сленгу немає і дотепер. Загалом, межа між живою, розмовною мовою та сленгом була і є дуже рухливою, перехідною. Схожою є ситуація в іспанській термінології, де існує кілька квазісинонімічних понять, що досить нечітко розмежовані: *jerga juvenil*,

lenguaje juvenil, jerga urbana, argo turbano, slang.

Найважливішими диференційними ознаками сленгу є такі:

- функціонування поза межами літературного слововживання;
- перевага конотативного елемента над денотативним;
- значна поширеність поза межами соціальної групи;
- використання переважно в усному мовленні [1, 8].

Дослідники вказують на доцільність типології молодіжного сленгу з урахуванням вікового та соціального критеріїв. Відповідно до вікового фактора, виокремлюють сленг молоді раннього підліткового, підліткового та раннього юнацького, а також пізнього юнацького віку, відповідно до соціального чинника – сленг школярів, студентів, соціально – професійних та неформальних груп молоді [34, 56].

Особливість молодіжного сленгу полягає в тому, що ці слова слугують для спілкування людей однієї вікової категорії. При цьому вони використовуються як синоніми до англійських слів, відрізняючись від них емоційним забарвленням. Такий сленг характеризується «зацикленістю» на реаліях світу молоді. Сленгові назви стосуються тільки цього світу, відмежовуючи його від усього іншого, і часто є незрозумілими для людей інших вікових категорій.

Тому термін «молодіжний сленг» можемо визначити як слова, що вживаються тільки мовцями певної вікової категорії, які заміняють повсякденну лексику і характеризуються розмовним, а інколи і фамільярним забарвленням.

1.2. Тенденції розвитку сленгу в ХХ столітті

Молодіжний сленг є дуже цікавим лінгвістичним феноменом. Як ми вже зазначали, критерієм відокремлення його в окремий тип

специфічної лексики є не лише віковий показник носіїв, а й просторові, географічні, часові й навіть соціальні чинники. Сленгові номінації молоді, фундамент яких складають загальнонаціональні фонетичні й граматичні основи мови, існують в окремих більш-менш замкнених референтних групах. Повнота й модифікація цього мовного потоку залежить безпосередньо від історичних подій на конкретній території поширення, проте загалом виділяють три великі етапи розвитку сленгізованої мови.

Перший етап датується 20-ми роками ХХ сторіччя. Події революційної доби та громадянських війн знищили усталену структуру суспільства й в тих умовах говірка багаточисленних безпритульних та звичайної молоді становили єдиний пласт, насичений так званою «блатною» лексикою.

Друга хвиля розвитку сленгу припадає на 50-ті роки і є виявом прямо пропорційної залежності динаміки мовного середовища та зростання популярності такої молодіжної течії, як «стиляги».

Апогеєм поширення сленгізмів у мові вважають 80-ті роки ХХ сторіччя. Саме цей час прийнято пов'язувати з початком масштабних соціальних перетворень, що відбувались в житті цілих країн, а отже й в житті окремих індивідів. Свобода, що прийшла в ті роки в автократичні країни, торкнулась й мови їх громадян. Таким чином, поява детермінованих засобів соціальної комунікації, що являє собою різноманітні вияви обміну інформацією в суспільстві, уможливила дуже швидке еволюціонування такого поширеного явища, як сленг. Це пов'язано, в першу чергу, з відміною цензури де-факто, зняттям багатьох заборон й табувань, а також загальною демократизацією суспільства.

Виходячи з цього, можна зробити висновок, що сленг кожного історичного відрізка відображав головні ознаки часу та мав своє

індивідуальне смислове навантаження [42, 39].

Основним постачальником й мовним кістяком сленгу є елементи територіальних діалектів. Історично склалось, що на початку носіями сленгових одиниць були селяни з одного боку, а з іншого - декласовані елементи, більша частина з яких вихідці з села. У зв'язку з цим характерною рисою сленгу є конгломерат територіально різних діалектичних компонентів. Кількість сленгових номінацій і взагалі соціальних явищ мови, повністю відділених від мовних особливостей певної території, нескінченна. Будь-яке коло територіального діалекту завжди має певні соціальні градації, у яких відбувається диференційне переломлення мовних особливостей.

Український молодіжний сленг «страждає» від тих самих проблем, що й вся мова загалом. Однією з таких проблем є певна зросійщеність, а тому процес українізації простежується й в утворенні сучасних сленгізмів, відповідно до українських методів словотвору та адаптації запозичених лексем до української вимови. Прикладами можуть слугувати такі номінації: *дискогопалка, лоскотарка, вечоранга, недоганяйло, окейно, дріт, мавпа, жаба, стайня, долярчик, кракозябра, гальмо, тусівка, хом'ячок, мітингайло* і так далі.

«Сленг - це живий організм, що перебуває в процесі постійних змін і оновлення. Він невпинно запозичує одиниці з жаргонів й інших підсистем мови, а також сам стає постачальником слів просторічного, розмовного ужитку - така доля чекає популярний сленгізм, який за багаторазового повторення втрачає своє експресивне забарвлення» [35, 6].

Джерелом поповнення та розповсюдження сленгових одиниць є, по-перше, іноземні мови, з яких власне черпаються запозичення та, по-друге, звичайна літературна мова. У другому випадку зміст окремих слів набуває незвичних алогічних тлумачень, відбувається певного роду

переінакшення лексичного значення слова. Прикладом слугують такі слова, як «абзац», «ботанік», «косяк» та інші.

Іншомовні запозичення займають перше місце за продуктивністю збагачення сленгу. Здебільшого укорінення іноземних слів відбувається з англійської. О.М.Берегівська відзначає лише два іспанських запозичення (*загордитися* - «розтовстіти», *фумар* - «палити») та чотири німецькі [24,36]. Цей спосіб вдало поєднується з афіксацією, внаслідок чого за допомогою словотворчих афіксів слова мобілізуються в мові вже в українізованому вигляді. Зазвичай, такі форми слів носять пародійний характер. Наприклад: «*gracias*» - *грасіас*, «*fiesta*» - *фієста*, «*window`s*» - *вінда*.

Формування сленгового словника відбувається за допомогою тих самих мовних засобів, що й формування інших слів. Відмінність спостерігається лише в пропорційному відношенні та різноманітності поєднань цих методів.

Найпродуктивнішим засобом виступає вищезгадана афіксація: *прикол* - *приколотися* - *прикольний* - *прикольно*. Стандартні префікси й суфікси створюють нові сленгові номінації. Так, сленгізовані прикметники, як правило, утворюються за допомогою суфікса *-ов-*: *брендовий*, *хітовий*, *хіповий* і т.д.

Джерелом сленгу також є метафорика, що виражена як через власне метафори («*мавп'ятник*» - місце для затриманих у відділі поліції, «*гасити*» - лупцювати, бити когось, «*дорога*» - сліди від постійних уколів на вені), так і метонімії («*трава*» - наркотики, що курять, «*корочки*» - різноманітні дипломи, свідоцтва, посвідчення). В даному випадку така метафоризація сленгізмів носить евфемістичний характер та покликана «*заретушувати*» негативну суть перелічених денотатів. У метафориці часто може читатися іронічний або саркастичний підтекст: «*мерседес педальний*» - велосипед, «*малевич*» - людина, що погано малює.

Незначний внесок у формування лексичного фонду молодіжного сленгу мають такі мовні засоби, як:

- a) запозичення різного роду жаргонізмів: «*ксива*» - документи, «*мочити*» - вбивати, «*ходка*» - ув'язнення;
- b) використання антономазії: «*Левіс*» - джинси , «*слухати Мендельсона*» - одружуватись;
- c) розвиток полісемії: «*кинути*» - 1) обдурити, зшахраювати; 2) не віддати борг, гроші; 3) вкрасти щось;
- d) використання синонімічної або антонімічної деривації: «*забити косяк*» - зробити наркотичну цигарку;
- e) словотворення шляхом складання коренів: «*кайфолом*» - людина, що заважає відпочивати , «*рінгофон*» - телефон;
- f) використання методу злиття двох або більше усічених основ або цілих слів: «*мозжечкнутися*» - зійти з розуму;
- g) застосування універбалізації: «*академка*» - академічна відпустка, «*автомат*» - залік, отриманий без іспиту;
- h) удавання до аббревізації: «*чмо*» - дурень, від «людина морально опущена», «*зоя*» - зла людина, від «змія особливо отруйна»;
- i) використання каламбуру: «*чайковський*» - чай, «*белінський*» - білий хліб;
- j) застосування епентези: «*тачанка*» - таксі.

Ми бачимо, що інтерпретаційні моделі сленгових одиниць різняться між собою, як лексико-семантичними значеннями, граматичними формами, так і методами словотворення.

Сленгові номінації мають різні шляхи власного розповсюдження. Це своєрідні вертикальні схеми, що відмінні за напрямком руху сленгу

та місцем знаходження його кореня. Звичним є процес впровадження сленгізмів знизу, коли джерелом словесних модифікацій є конкретний прошарок суспільства, який власне й дає поштовх для подальшого їх розповсюдження. У сучасному українському сленготворенні прослідковується незвичайний для цього лексичного пласта інноваційний процес. Суттю цього процесу виступає явище, коли сленгові слова створюються на вершині соціальної піраміди, а потім поширюються до її основи. Рух сленгу згори донизу ефективний в тих випадках, коли письменники, публіцисти, актори популяризують вже існуючий сленг або створюють свої сегменти соціолектів для подальшого їх розповсюдження. О.Д.Швейцер називає сленгові номінації такого роду «синтетичним сленгом» [78, 5].

1.3. Особливості молодіжного сленгу як засобу комунікації

Як зазначає О. Пономарів, "дуже багато жаргонізмів виникає в молодіжних колективах, зокрема студентських..." [57]. Молодіжний жаргон є одним з шарів розмовного стилю сучасної української мови, який динамічно змінюється і поповнюється.

Згідно до аналізу складених студентами словників, можемо зробити певні висновки щодо лексико-семантичних груп, які представлені серед дослідженого матеріалу. Це, насамперед, найменування людей (за віком, статтю, зовнішніми ознаками, моральними якостями). Друга велика група – назви частин людського тіла. Суміжна з цією групою – наступна, яка означає назви одягу, взуття. Якщо попередні групи представлені здебільшого іменниками, то лексико-семантична група, яка призначена для номінації відносин між людьми, складається з дієслів.

Слід зазначити, що у молодіжному жаргоні діють ті ж закономірності, що і у нормативній мові, зокрема, лексеми вступають у

синонімічні, антонімічні, омонімічні відносини. Так, літературне слово "хлопець" має такі жаргонні відповідники: "покемон", "кадр", "гвіздок", "пультик", "пацик" (від "пацан"), "шльоцик", "хіляк" (слабкий фізично), "мачо" (сексуальний), "ларик" (відмінник), "васьок" (незнайомий) і навіть "лошарик" (хлопець в окулярах).

Крім того, якщо хлопець має якусь виражену позитивну чи негативну якість, він може бути названий "молоток" (добрий, розумний); "балкон", "тормоз" або "пług" (тугодум); "дятел" (дурний); "Леопольд" (доброзичливий); "му-му" (мовчун).

Як бачимо, у молодіжному жаргоні добре працює мовний закон економії лексичних засобів: одне слово вміщує у себе зміст цілого речення, що характеризує людину.

Аналізуючи функцію жаргонів, Л. Ставицька підкреслює, що вони "структурують відповідні мовні картини світу й унаочнюють механізми пізнання цього світу певним соціумом". [65, 13] – цитується за [79, 68]

Оскільки життя молоді традиційно пов'язано з технікою, цікавим є таке спостереження: серед дієслів, які у жаргоні називають відносини між людьми чи характеризують поведінку людей, дуже багато "технічних" у традиційному вжитку. Наприклад, "зарулити" (прийти кудись), "наїхати" (накричати на когось), "грузитися" (бути не в настрої), "морозитися" (бути байдужим), "зависати" (бути десь довго). Останній приклад явно пов'язаний з професійним жаргоном комп'ютерщиків. Цікавим також є жаргонізм "шифруватися" – ховатися від когось.

Якщо в попередньому випадку мовець підсвідомо "механізує" свої дії, то в наступній групі слів, що називають частини людського тіла, ми спостерігаємо схоже, але дещо інше явище. Молодь навмисно "огрублює", "знижує" ці назви, беручи їх чи зі світу техніки, чи з тваринного світу: висока дівчина – "драбина", "шпала"; обличчя – "табло",

"шайба", "дупло", "торець", пачка"; руки – "клешні", "обрубки", "граблі"; ноги – "ласти", "копита", "поршні"; очі – "фари"; шлунок – "яма"; ніс – "шнобель", "рубильник", "хобот".

Цей підхід частково проявляється й у інших лексико-семантичних групах жаргонізмів. Відчуваючи потребу у мовному кодї, який був би незрозумілим для сторонніх, молоді люди беруть поняття з вражень дитинства, з мультфільмів ("Леопольд" – добра людина, "Чеба" – скорочене "Чебурашка" – людина з великими вухами, "покемон" – молода людина, "бурьонка" – відмінниця).

Досить специфічною групою жаргонізмів є такі, що мають англійське походження. Їх можна поділити на кілька підгруп. Перша підгрупа складається зі слів, що і за звучанням, і за семантикою збігаються з англійськими, але графічно передаються українськими літерами: "денс" – танець, "смайл" – посмішка, "френд" – друг, "парті" – вечірка, "кеш" – гроші, "дарлінг" – близька людина.

Другу підгрупу складають англійські слова, які в українському молодіжному жаргоні мають трохи інше значення, ніж в англійській мові: "сешн" – свято, гулянка (в англ. "засідання", "сесія"); "саунд" – гучна музика (в англ. "звук"); "цент" – гривня (в англ. 1/100 долара).

Нарешті, до третьої підгрупи входять англійські слова, які отримали в жаргоні афікси, властиві слов'янським мовам: "піпли" – люди, "гьорли" – дівчата, "суперовий" – визначний, "бестовий" – найкращий, "аська" – програма для спілкування через Інтернет, "сидюк" – CD-Rom і навіть "моня" – монітор.

Англійський прикметник "bad" ("поганий") дав початок жаргонізму "набедити" – зробити щось погане (зауважимо, що цей новотвір "підтримується" наявністю російського "беда" і українського "біда").

Специфіка молодіжного жаргону – в тім, що до нього весь час

надходять нові, "свіжі" слова, які відбивають зміни у нашому житті. Це своєрідний "полігон" для випробування новотворів. Парадокс, однак, у тому, що, як тільки слово-жаргонізм стає загальновідомим (як це, наприклад, сталося зі словом "тусовка"), молодь швидко втрачає інтерес до нього і замінює його іншим. Таким чином, молодіжний жаргон виконує функцію своєрідного "фільтра" для новотворів.

1.3.1. Прагма-семантичні особливості міських жаргонів Іспанії та Латинської Америки

Основою для виникнення молодіжних жаргонів в будь-якій мові є прагнення молодих поколінь до відмежування від світу дорослих, бажання говорити власною мовою. Важливе значення тут має і аспект протесту, «що означає усвідомлене порушення конвенцій світу дорослих, бажання бути іншими, не такими, як покоління батьків, і виражати таку позицію засобами мови». Мова іспанської молоді - це своєрідна кодифікована мова, в іспанській лінгвістиці для позначення цього явища прийнято вживати кілька термінів: "*jerga*" та "*argot*", ці два поняття є рівнозначними синонімами, хоча деякі автори використовують значення *jerga* для позначення злочинного середовища; інші використовують для цієї мети термін *argot*, а *jerga* для позначення соціально-групових і професійних жаргонів.

Разом з тим, термін *argo* тримав широке поширення також поза межами Іспанії, як інтернаціональне слово; крім того, термін *jerga* несе певний пейоративний відтінок, оскільки, можливо, асоціюється в підсвідомості з іншим значенням свого синоніма *jerigonza*, тобто «незрозуміла мова».

Так званий "загальний жаргон", в якому існують і активно взаємодіють жаргони різних соціальних і професійних груп, являє собою явище, характерне для великих міст, оскільки на периферії

використання жаргонної мови спостерігається в набагато меншому ступені.

Динаміка міського життя, де знаходять своє місце різні типи мовних культур, створює особливе мовне середовище, яка охоплює всі сфери суспільного життя, в тому числі і художню літературу.

Не випадково, починаючи з часів Сервантеса та Rebege, і, незважаючи на критичне ставлення з сторін поборників чистоти мови, багато іспанських письменників, а в їх числі Франциско Умбраль, Вальє-Інклан, Арніге, Флорес, Сунгсунегі, Мендоса і ін. не тільки не бояться, а, скоріше, навпаки, прагнуть використовувати старі і нові значення жаргонізмів в розмовній мові персонажів, як засіб їх індивідуалізації та соціально-психологічної характеристики. Як зазначав К. Х. Села: *«El argot, hijo mío, es un poco ese pariente tarambana a quien todos envidian y todos fingen despreciar»* [82].

Деякі автори відзначають, що хоча жаргонізована мова і тяжіє до пейоративного значення та дисфемізмів, з іншого боку спостерігається «олітературування» більш стійких жаргонізмів, які виходять за рамки соціальної групи і стають загальнозрозумілими одиницями, що, в свою чергу, забезпечує надходження нових образних засобів в літературну мову.

- *Es una mujer muy... decía María de Día, deteniéndose con concentrada expresión a buscar el adjetivo adecuado. – Muy rara, eso es. Ten... ten sería y tan aburrida, está siempre chupada...*
- *¿Chupada?*
- *Si, si, chupada, chupadísima, es una chupeta. No me digas que no sabes lo que significa.*
- *Pues no, yo...*

- *Pues mujer, está muy claro, chuparse, un chupado o una chupada son gente que van todo el día como encogidos, pues eso, chupados, como secos, gente que no ríe nunca, que está siempre del mal humor, como tiesos y tensos. Y cuando te pones de mala leche se dice que te chupas [12].*

Серед міських жаргонів Мадриду особливе місце посідає "*el cheli*" - професійний жаргон, секретна мова міських маргінальних мешканців. Його існування простежується по письмових пам'ятниках іспанської мови вже в XV- XVI ст. З другої половини XIX ст. відбувається «розсекречення» челі і проникнення його лексики спочатку в мадрридське просторіччя, а потім і в мову освіченої частини суспільства. Так лексика *cheli* впроваджується в літературну норму, потрапляючи спочатку в той її пласт, який утворює фамільярна мова (*habla familiar*). Звідси челі проникає і в художню літературу.

Своє «Відродження» челі переживає в XX ст., Починаючи з 70-х рр., коли міський арго Мадрида починають використовувати різні «неформальні» і контркультурні молодіжні об'єднання та рухи, серед них мадрридські панки, рокери, пасота і ін. Термін *cheli* в той час мав інше значення: він використовувався серед «неформалів» в якості вокатива і слугував синонімом звернення 'хлопець', 'приятель' з позитивною конотацією. З 80-х рр. назва «челі» остаточно переноситься на позначення молодіжного мадрридського жаргону. З 90-х рр. цей жаргон поширюється серед всієї міської іспанської молоді та розуміється як синонім терміну «молодіжний жаргон». Таким чином, в XX ст. змінюється функція челі.

Якщо спочатку, як і функція будь-якого арго, вона полягала в об'єднанні одного соціального прошарку суспільства і протиставленні її решти суспільства, то сьогодні челі служить як для об'єднання, так і протиставлення однієї частини суспільства по відношенню до іншої на

основі вікових (або генераційних) ознак.

Основу словника челі склала лексика мадрридського арго. Такими «успадкованими» словами є, наприклад: *"pelas"* (нейтр. Dinero - "гроші"), *"talego"* (нейтр. Billete de mil pesetas - "тисячна купюра"), *"tela"* (нейтр. Mucho - "багато"), *"chollo"* (нейтр. oportunidad - "слухна нагода, можливість"), *"chungo"* (нейтр. situación difícil - "важка ситуація"), *"borde"* (нейтр. Intratable - "незговірливий, важкий в спілкуванні"), *"pardillo"* (нейтр. personas in experiencia - "недосвідчена людина"), *"pijadas"* (нейтр. caprichos, tonterías - "капризи, дурощі"), *"calada, camello"* (нейтр. vendedor de droga - "продавець наркотиків"), *"chocolate"* (нейтр. hachís - "гашиш"), *"maría"* (нейтр. marihuana - "марихуана"), *"chachi, chanqui, guay"* (нейтр. estupendo - "приголомшливий"), "Tacos" (нейтр. años - "роки") та ін.

Однак внаслідок дуже швидких (в порівнянні з національною мовою) темпів зміни, характерних для будь-якого арго, сьогоdnішній челі істотно відрізняється не тільки від челі XIX ст., а й від челі 70-х рр. XX ст. Це пов'язано з прискоренням ритму самого життя, з швидким розповсюдженням інформації і, відповідно, прискореним розсекреченням лексики челі і т.д. Так, сьогодні можна говорити про челі 80-х рр., про 90-х і про сучасний челі іспанської молоді.

Внутрішні закономірності побудови словника челі зближують його з іншими різновидами арго, а також частково з штучними мовами. Так, словник арго складається з:

- а) «професійної лексики», або «технічних термінів»,
- б) експресивних слів.

У цьому сенсі, сюди відноситься лексика, семантично покриває сфери інтересів носіїв челі, тобто молоді. Це, перш за все, традиційні інтереси: музика, дозвілля, розваги (бари/дискотеки), випивка, секс,

навчання, модний одяг, відносини з батьками і т. д. Ці тематичні групи мають найбільшу питому вагу в словнику челі, породжуючи синонімічні ряди і неофраземи.

Крім того, молодіжний жаргон регулярно поповнюється новими «тематичними блоками». Так, челі 80-х рр., наприклад, значно «збагатився» за рахунок освоєння реалій, пов'язаних з наркотиками. З'явилися десятки нових слів, своєрідних «технічних термінів», які відображають всі відтінки і тонкощі відносин з цим злом ХХ в. Так, наприклад, *flipar* означає «вживати легкі наркотики», *esnifar* - «захоплюватися кокаїном», *elcaballo* означає «героїн» (нейтр. Heroína), який *semete* (нейтр. Inyecta); *elcoste*, *elchocolate*, *lamandanga* і *el fumo* - всі ці синоніми позначають «гашиш» (нейтр. *hachís*); *elporro*, *latrampeta*, *elcanuto*, *elcono* і *elvarillo* називають сигарету з гашишем або марихуаною, яку слід *subir*, *pegar* або *colocar*, *tiraruntalego* - «купити гашиш», *elcamello* (букв. «верблюду») - «продавець -посередник»; *está bien pasao* означає «вдало придбав наркотик», *estarcolgao* (букв. «бути підвішеним, висіти») - «перебувати в стані наркотичного сп'яніння», *bajarsealmoro* (букв. «спуститися до мавра») означає «відправитися за наркотиками в Марокко» та ін.

У 90-і рр. в лексиці челі з'являються нові пласти, пов'язані з тематичними блоками «Інтернет» і «SMS».

Однак головну роль в молодіжному жаргоні грає все-таки не «професійна лексика», а експресивні слова. Це обумовлено декількома факторами, серед яких важливу роль відіграє висока емоційність (в силу віку) самих носіїв челі, а також відповідність молодіжного жаргону усній, невимушеній сфері спілкування, що дозволяє досить вільно і повно висловлювати пережиті почуття і емоції [25, 11].

До експресивної лексики челі відносяться, перш за все, афективи, тобто емоційні слова та вирази, що виникли на базі знаменних слів, але,

будучи використаними в якості емоційних вигуків, практично повністю втратили своє денотативне значення. В іспанській молодіжній мові такі емотиви виникають в основному на основі грубих слів і виразів, денотативне значення яких витісняється сильно акцентованим емоційним концептом значення. Серед таких слів найбільш частотними в чолі є *"hostiar"*, *"joder"*, *"coco"*, а також похідні від них і їх евфемістичні варіанти: *"hostión"*, *"hostiazo"*, *"jo"*, *"jodo"*, *"jolín"*, *"jolínes"*, *"jope"*, *"jopé"*, *"joroba"*, *"cocazo"*, *"corcho"*, *"corcholis"*, *"cojones"* та ін. Наприклад:

- - *Joder*, Fierro, eres de lo más antisocial[11, 15];
- *Jo*, Carlos, no seas cabrón. Estoy harta de mentir a la gente por ti. Yo no le voy a decir que no estás;
- Carlos, *coco*, tenemos que hacer algo con Roberto[11, 14].

У деяких випадках для більшої експресивності вони вживаються в супроводі прикметників: *hostia consagrada*, *hostia puta*, *hostia santa*... Наприклад:

- *¡Hostia consagrada!* Mi padre acaba de salir en la televisión.

Залежно від контексту дані емотиви можуть висловлювати найрізноманітніші, аж до протилежних, емоції: від подиву, захоплення і радості до роздратування, осуду, ненависті, презирства, гніву. Наведемо приклади.

¡Joder, como pincha! - вираження невдоволення, змішаного з подивом.

¡Jodo! ¡Cuanto has crecido! - здивування, змішане з захопленням.

¡Jolín! Siempre me toca a mí dar las malas noticias. - невдоволення, досада.

¡Jopé! Ya estoy harto de todos vosotros. - роздратування, гнів.

¡Joroba! Siempre llueve cuando estamos de vacaciones. - вираження невдоволення, досади.

Jo, vale, vale, que te he gritado. Qué borde estás. - вираз примирення (в значенні "та годі ...", "так кинь ти ...").

Такі випадки прояву семантичної дифузності афективів розглядаються як прояв «емотивної амбівалентності» жаргонних одиниць. Таким чином, «впізнавання» висловлюються емоцій безпосередньо пов'язано з контекстом, часто стає неможливим без урахування паралінгвістичних засобів [77, 23]. Так, різні семантичні диференціації виявляються з опорою на інші вербальні та невербальні засоби: інтонацію, тон, силу і тембр голосу, жести і міміку, а також загальний контекст, які є визначальними в прояві тих чи інших значень.

А.І. Марочкин у своїй статті «Емоційна лексика молодіжного жаргону» проводить розмежування між афективами (емоційними словами і виразами) і словами та виразами з емоційним значенням, які відрізняються від перших тим, що «не тільки висловлюють емоційний стан мовця, а й називають пережиту їм емоцію» [46,76]. А.І. Марочкин відносить сюди дієслова типу "*балдіти, кайфувати*" ("відчувати приємні почуття, позитивні емоції"), "*тягнутися, стирчати*" ("відчувати насолоду, задоволення") та ін., а також словосполучення "*випасти в осад*" ("бути здивованим, ураженим"), "*бути на зрадї*" ("бути вибитим з колії") та ін.

В іспанському молодіжному жаргоні в групу таких одиниць з емоційним значенням входять вже згадувані вище емотиви, але їх вживають у функції знаменних слів (іменників, дієслів, прислівників), а також у складі деяких конструкцій: *joder, dardehostia, serlahostia, estaracojonado, seracojonante, estarhastaloscajones, sercojonudo, hincharloscojones, ¡qué cocazo!, seruncocazo* тощо. Приклади:

Me *jode* ir al Kron en los sábados por la tarde; Me *jode* que te a poy es en

mi hombro - тут *jode* у вживається в значенні 'не подобатися', 'відчувати дискомфорт'.

Qué cocazo oír siempre lo mismo, tronco. Eso sí que es un cocazo - тут '*Qué cocazo*' в значенні 'нудьга'.

Al sexto timbrado, me levanto de *mala hostia* y abro - '*de mala hostia*' тут 'неохоче', 'з незадоволенням'.

Y me pregunta por el tío que me *dio de hostias* el verano pasado - тут '*Dar de hostias*' - 'побитися'.

До цієї ж групи слів з емоційним значенням відносяться і такі лексичні одиниці, як *cabrón, mariconazo, mierda, hijodeputa, gilipollas, gilipollado, puta*. Наприклад:

- *No hay ni una puta mesa libre ... Una puta mierda de equipo. Del uno al once, son todos una mierda - dice Roberto;*

- *¿Habéis visto al mariconazo de Michel corno ha fallado el penalti? Que malo es hijoputa.*

Фамільярного відтінку в лексиці челі піддаються і повсякденні, звичні дії, такі як 'їсти' - *chascar, jalar, jamar, manducar, parear, tragar* (нейтр. comer); 'пити' - *privar, trincar* (нейтр. beber); 'спати' - *planchar la oreja, sobar* (нейтр. Dormir); 'вчитися' - *empollar* (нейтр. Estudiar); 'йти' - *moverse* (нейтр. Ir); 'уходити' - *abrirse* (нейтр. Irse, marcharse); 'зайти' - *meterse* (нейтр. Entrar); 'думати' - *comerse el coco, comerse el taro, jamarse el coco, cruzársele a uno los cables, patinarle las nueras* (нейтр. Pensar, reflexionar), 'гасити сигарету' - *matar* (нейтр. Apagar) та ін., а також назви частин тіла, як, наприклад, "голова" - *caja, coco, bola* (нейтр. cabeza).

Представлена в челі і лексика з позитивним емоційним забарвленням: *maja* - 'гарна' (дівчина), *marchoso* - 'весела, енергійна людина', *enanos* - 'малюки', 'молодші брати', *pasarlobomba, pasarlo pipa* -

'добре відпочити', добре провести час' і т. д.

Серед лексичних одиниць челі особливе місце займають апеллятивні форми, які слугують своєрідними маркерами молодіжної мови, певними розпізнавальними знаками в системі «свій - чужий». У челі 80-х рр. такими формами були *tacho*, *chaval*, *tío/a*, *colega*. Наприклад:

- Que pasa *chavales*. (...) - Bueno, bueno, tranquilo, *chaval*. (...) Un *tío* guay, nada tiene que ver con el pesado Raúl;

- ¿Que pasa con las tías?

У 90-і рр. вони проникають в розмовний стиль іспанської мови, але продовжують бути узуальними і в челі. Однак в 90-х домінує вокатив *tronco/tronca* (нейтр. *Amigo, compañero, chico*). Саме ця форма є найбільш поширеною формою звернення і номінації своїх однолітків серед героїв книги Х. Маньяса. Наприклад:

- Bueno, *trancos*, vamos de marcha, no?;

- Me tienes que avisar con un poquito de antelación, *tronco*[11, 18];

- Uah, *tronca*, eso sí que sería acojonante [11, 24]

«Слова-омнібуси» (*verba ómnibus*) (термін іспанського лінгвіста А.М. Вігара Таусте) в молодіжному жаргоні займають особливе місце. Їх не можна віднести ні до «професійної», ні до експресивної лексики. Ці слова - своєрідні «транспортні засоби», за допомогою яких можна побудувати будь-яку граматичну конструкцію і висловити (в рамках молодіжного жаргону, зрозуміло) практично будь-яку думку. В якості таких «транспортних засобів» в челі виступають дієслова, які зазнали певної семантичної модифікації, розширивши своє семантичне поле до декількох десятків нових лексико-семантичних варіантів. Найбільш вживаними *verbos ómnibus* в молодіжному жаргоні є *pasar*, *dar* і *pillar*.

Pasar – слово-довгожител ь в ч елі, воно використову валося в функції *verba ómnibus* ще в 80-і рр., і тому цілий ряд виразів з *pasar* прийшов з ч елі 80-х в розмовний стиль 90-х рр. Ці нові значення дієслова *pasar*, а також нові конструкції з ним зафіксовані в Словнику іспанської мови королівської академії [80].

Однак в 90-і рр. *pasar* як і раніше один з найбільш частотних і полісемічних слів *verba-ómnibus*, що знайшло відображення в мові героїв «Історій Хроноса» Х.А. Маньяса, наприклад:

- *Lo pasamos de puta madre con él;*
- *Su, claro, vosotros dos os lo pasasteis de puta madre, todo el día de pellas y fumando [11, 14].*

Тут *pasar* вживається в значенні 'розважитися', 'добре провести час';

No deberías pasarte tanto con Fierro y con Raúl - dice Roberto- в значенні 'зловживати';

Y luego tuve que pasar el corte de llamar a su casa para decirles lo que había pasado, y no veas la escena que me montaron [11, 76]. - в значенні «відчувати сором»;

Desde que tiene novia pasa de todo el mundo [11, 13]. - «бути байдужим по відношенню до будь-чого або будь-кого»;

Dejamos bien claro que nosotros pasamos de ir a Graf [11, 15].- «бути незацікавленим»;

A mí, el libro que me ha parecido conjunado es el que me ha pasado Celia [11, 59]- «позичати».

Найчастіше в ч елі це дієслово вживається в питальній конструкції *qué pasa tío* (букв.: що відбувається?), яка вимовляється з відсутньою питальною інтонацією в значенні неформального вітання, наприклад:

Qué pasa Carlos. - Привіт, Карлос.

Звісно, можна навести й інші приклади подібного вживання дієслова в нових значеннях.

Інше високочастотне слово-омнібус в молодіжному аргю - це 'pillar'. Як загальноновживане слово, згідно до іспансько-українського словника 1982 року, воно мала наступні значення: а) викрадати, грабувати; б) захоплювати; в) застигати зненацька. В чолі це слово набуває нових значень. Наведемо лише деякі приклади з книги Х.А. Маньяс:

Hay una mesa que se ha quedado libre y le digo a Roberto que la pille, rápido, antes de que la cojan - в значенні «займати (стіл)»;

Arranco, pillo Avenida de América y salgo a la Emetreinta [11, 28]. - в значенні «звертати (на вулицю);

A ver, ¿qué queréis?- Pillamos un mini y unas bravas[11, 13]. - «Хотіти»;

Yo le digo que quiero pillar un par de gramos [11, 19]. - «діставати»;

Le damos dos besos a Celia y vamos a una bodega a pillar un par de letrinas [11, 27]. - «купити».

Pillar утворює в жаргоні чолі також безліч нових конструкцій типу *pillar un catarro* - 'застудитися', *pillar el chiste* - 'схопити сенс, зрозуміти', *pillar la horizontal* - 'лягати спати' та ін.

У сьогоднішній Іспанії немає єдиної точки зору на це явище в мовній культурі. Багато журналістів, лінгвістів, викладачів, та й просто люди старшого покоління відзначають «бідність, тупість і обмеженість» цієї мови, інші лінгвісти (а таких теж чимало) дотримуються іншої точки зору. Однак безсумнівним і об'єктивним є факт впливу чолі на сучасну іспанську мову і зростаючу зацікавленість до нього. Лексика чолі активно проникає в розмовну мову людей різного віку, різних професій і різних станів, причому цікаво, що іспанська інтелігенція з великою

охотою використовує «слівці» і неофраземи з вокабуляра челі. Словник іспанської королівської академії (DRAE) постійно фіксує нові слова і вирази, які проникають в літературну іспанську мову саме з челі.

1.3.2. Молодіжні сленгізми Lunfardo в Аргентині та Уругваї

Іспанська мова надає широкі можливості для вивчення національно-культурної специфіки мовної поведінки. Це пов'язано, перш за все. З її великим, територіальним поширенням, своєрідністю національних культур її носіїв, різноманітністю їх етнічного складу тощо.

Лексичний корпус кожного варіанта іспанської мови являє собою сукупність загальноіспанських слів і стійких зворотів (панаіспанізмів), що становлять більшість словникового запасу кожної іспаномовної нації [26, с.22]. в Аргентині та Уругваї, точніше в Буенос-Айресі та Монтевідео, відмінність місцевого іспанського мовного варіанта від класичного кастильського діалекту середньовічної Іспанії особливо помітна.

Річ у тім, що Аргентина та Уругвай спостерігали масову міграцію європейців у 1880-1930 рр., коли до цих країн прибуло близько 3,5 млн іммігрантів з Франції, Португалії, Польщі, Іспанії. Однак, іспанці становили лише третину всього потоку, здебільшого це були селяни з півдня Італії (Медзоджорно), що розмовляли спорідненими іспанською мовою діалектами. Масовий приплив італійців, більшість з яких ніколи не вивчали іспанську мову, проте розуміли її, привів до формування особливого пролетарського соціалекту Lunfardo (або Habla del porteño), який започаткували іспанські каторжники ще в XVII-XVIIIст. У соціально-культурній перспективі цей процес є прикладом амальгами, культурних взаємовідносин на рівні етнічного злиття, що сприяло проникненню мови іммігрантів до літератури. Наприкінці XIX століття Буенос-Айрес та Монтевідео порівнювали з Вавилонською вежею: "сукупність видів та говорів, де суворі звуки, що видають німці, немилосердно змішані із солодкими нотами італійської мови; де мужній англійській мові вторить

іскряста креольська лайка; з іншого боку чутно манірну м'яку французьку мову, а їй у відповідь шелестить прогіркла іспанська говірка" [16].

Однак під час дослідження виявилось, що за своїм походженням Lunfardo є жаргоном злодіїв. У районі Ріо де Ла Плата існувала тенденція називати словом «Lunfardo» мову, якою розмовляли околиці, або жаргон злодіїв. У кварталах Буенос-Айреса був популярним своєрідний «сценарій» за яким *гаучо* (житель аргентинської та уругвайської пампи), що прибули з внутрішніх областей країни, зустрічали європейських іммігрантів. У цих суміжних для двох культур місцях відбулися перші контакти, первісно склалась така форма спілкування, головним завданням якої було приховати наміри тих, хто їх практикує їх [16]. Саме слово "lunfardo" походить від італійського "lombardo" - "ломбардський" (назва провінції Ломбардії в Італії). Більшість кримінальних осіб, які вперше почали користуватися цим жаргоном, були вихідцями саме звідти, тому приблизно з 1900 р. в іспанському словнику було зафіксовано нову лексичну одиницю "lunfardo", що, по суті, означала "злодій", "шахрай", "лунфардо".

Багато в чому Lunfardo, який розуміють як форму спілкування злочинців, є лише етапом в розвитку аргю, що перетворилося на народну мову, якою розмовляли різні верстви населення [14]. Але разом із цим необхідно враховувати таку відмінність: Lunfardo та Lunfardesco. Насправді про тексти, що написані авторами, які дуже добре володіють мовою та знають певні обставини, але при цьому не належать до нижчого прошарку населення, правильно говорити "Lunfardesco". У Буенос-Айресі стиль Lunfardesco мав поважних прихильників у періодичних виданнях, прозі, поезії її театрі. У цій царині, завдяки творам для танго, стали відомими Карлос де ла Пуа, Селедоніо Флорес, Бартоломе Априле, Йакаре, Хоакін Гомес Бас та Хуліан Сентейа.

Форма написання віршів для танго існувала протягом кількох десятиліть, у другій половині ХХ ст. з'явилися записи Едмундо Ріверо - закоханого в тему з "лунфардескними" народними піснями, танцями (milongas) і танго, а також твори, в яких присутній елемент *vesre*, проза та публічні виступи: монологи, або бесіди, Ніди Куніберті, Роке Росіуто Ломарді, Луїса Альпоста та Даніеля Хірібальді [16]. Твори перелічених авторів свідчать, що Lunfardo в процесі змішування з танго змінює оригінальні слова та вирази італійської мови й тим самим наближує її до народного життя.

Справа в тому, що структура Lunfardo заснована на заміні безпосередньо в іспанській мові іменників, дієслів та прикметників словами, що змінили своє значення, походять з італійської мови, її діалектів, місцевих говірок, та адаптовані до іспанської мови. Додатковим елементом Lunfardo є *vesre* (18%), тобто інверсія. Наприклад: *mujer* - *ejerme* (жінка), *tango* - *gotan* (танго), *camba* - *bacán* (приваблива, елегантна, багата людина), *viejo* - *jovie* (старий - веселощі), *cabeza* - *zabeca* (голова), *revés* - *vesre* (виворіт), *sama* - *maca* (постіль), *muchacho* - *chochamu* (юнак), *pagar* - *garpar* (платити), *amigos* - *gomías* (друзі), *batidor* - *ortiba* (розвідник), *pantalones* - *talompas* (штани, брюки), *pibe* - *berí* (дитина), *libro* - *broli* (книга), *marido* - *dorima* (чоловік), *país* - *íspra* (країна), *trabajo* - *jotraba* (робота) *cajon* - *jonca* (домовина), *traje* - *jetra* (костюм), *chabón* - *boncha* (дурень), *loco* - *calo* (навіжений), *mucesa* - *sасету* (кукла, зап'ясток), *mango* - *gomán* (манго) та ін.

Як вже було відзначено, Lunfardo утворено внаслідок контакту двох споріднених мов. Однак він поступово почав зникати під час упровадження освіти в Аргентині у другій половині ХХ ст, проте вплинув на формування фонетики та лексики аргентинського варіанта іспанської мови.

Молодіжний сленг Lunfardo є своєрідним бар'єром двомовної

комунікації завдяки поєднанню мовних і позамовних факторів. Труднощі розуміння та трансляції лексичного значення одиниць Lunfardo пов'язані з рівнем поширення та частотності молодіжного сленгу, недостатньо виразною або прихованою вмотивованістю багатьох сленгізмів, сферою вживання сленгу, фактором актуальності, специфікою лексико-морфологічного складу та ін. У сучасному молодіжному сленгу Lunfardo розвинені такі семантичні поля:

1. "Людина"

Mujer (жінка) - asunto, bestia, bramaje, catriela, chabona, costiya, chanceleta, china, dona, elemento, feba, fémina, hembra, mina, minerva, mosaico, mueble, paica, percanta, ternera. *Chiquillo* (дитина) - chiquilín, gurí, gurrumín, pebete, pibe, pichibirlo, purrete. *Muchacha* (дівчина) - chuchi, garaba, garabita, pebeta та ін.

2. "Риси характеру"

Presuntuosos (претензійний, пихатий) - abacanado. *Asustado* (полохливий) - abatado, ablandado, amargo, ambiguo. *Irreflexivo* (нерозсудливий) - abocado. *Distraido* (неуважний) - abricola, bartolero. *Tacaño* (жадібний, хитрий) - amarrete, amarillo, amarrocador, acamalador, amarillo, empacador, marroquero. *Rijoso* (скандальний) - afrechudo, alzado, calentón. *Valiente* (хоробрий, відважний) - de agayas, agayudo. *Chismoso* (пліткар) - alacrán, alca, alcachofa, alcaucil. *Chambón* (незграбний) - asoleado. *Ignorante* (неосвічений) - analfabestia, analfa, cuadrado. *Cándido* (простодушний) - angelito. *Vago* (ледачий, лінивий) - atorra. *Sinvergüenza* (безсоромний) - atorrante. *Burlón* (пересмішник, кепкун, глузівник) - cachador, jodón. *Tonto* (дурень, дурний) - abombado, atrasado, belinún, bogólico, bolas tristes, bólido, boncha, buenudo, caso, chabón, chauchón, chichipió, fanega, gil, gilberto, gilimursi, gilún, gilurdo, güevón, guiso, jilguero, magallanes, manú, marciano, melonazo, merlín, merlo, merluzza, mopio, opa, otario, queso, salame, salamín, tarado, zanagoria,

zanahoria, vichenzo та ін.

3. "ЗОВНІШНІСТЬ"

Cabeza (голова) - aceitosa, altiyo, azotea, baldosa, balero, bochnn, bocho, calabaza, сариya, carburadora, caspera, computadora, chimenea, coco, coroniya, croqueta, cráneo, cucusa, cúpula, fosforera, I.B.M., marote, mate, melon, registradora, rompepeines, sabiola, sabionda, sandна, sesera, sombrerera, terraza, testamento, zapayo. *Cara* (обличчя) - caripela, carucha, escracho, facha, jeta, jetón jetudo, fachada, trucha. *Ojos* (очі) - carozos, claraboyas, faroles, mirantes, mirones, mirón, ventanas, vichadores. *Orejas* (вуха) - antenas, guardabarros. *Tufo* (чуб) - catanga. *Boca* (рот) - cometar. *Piernas* (ноги) - gambas, remos, tabas. *Pies* (ноги, ступні) - пнсперос. *Dedos* (пальці) - ganchos. *Nariz* (ніс) - hornaya, парія, naso, ñata, sífón. *Belleza* (краса, врода, красуня) - compadre, bomba, budín, budinazo, churrasca, churros, máquina та ін.

4. "ОДЯГ"

Ropa (одяг) - empilche, pilchas. *Zapatos* (черевики, туфлі) - camambuses, caminantes, canoas, escarpientes, escarpios, fanguyos, tamangos, tarros, timbo. *Sombrero* (капелюх) - capelo, capelun, chefun, funche, funshe, funyi, rancho. *Sostén* (бюстгальтер) - согріño, tetera. *Pantalones* (штани, брюки) - talompa та ін.

5. "Житло, предмети побуту"

Refugio (барак, хатина) - A la gurda, ranchitos. *Vaño* (ванна (кімната)) - biorse, viorsi. *Cama* (ліжко, постіль) - blanca, camasutra, catrera, chinchera, cotín, cucha, cucheta, horizontal, sobre, tranquila. *Reloj* (годинник) - bobo, tachómetro. *Teléfono* (телефон) - hilo, morocho, telefunken, tubo та ін.

6. "Професії"

Guitarrista (гітарист) - escobero, guitarrero, violero. *Abogado* (адвокат,

захисник) - Ave Negra, boga, buscapleitos, manyapapeles, tordo. *Banquero* (банкір) - banca. *Peatón* (листоноша) - infante. *Marinero* (моряк, матрос) - marinante, maringote. *Médico* (лікар) - matasanos, tordo. *Comisario* (комісар) - mayorengo, sario, taquero та ін.

7. "Музичні інструменти"

Guitarra (гітара) - alambrada, borbona, encordada, encornada, escoba, viola. *Violín* (скрипка) - jamon. *Piano* (піаніно) - dientudo, mestizo та ін.

8. "Соціальний статус"

Casado (одружений) - abotonado, abrochado, acoyarado, casoriado, matrimoniado. *Malhechor* (бандит) - achacador, de avería.

Indigente (бідний, убогий) - aguila, aguilero, banda, bandeado, escasany, gato, pato, seco, shome. *Amancebado* (коханець) - amachimbrado, arrimado. *Alborotador* (хуліган) - barullero. *Adinerado* (заможний, багатий) - bienudo, copetudo, cambusería. *Jefe* (начальник, завідувач) - саро, tromпа та ін.

9. "Дієслова руху"

Irse a, de, desde (вирушати, піти, поїхати) - abanicarse, tomarse el aceite, tomarse las ceitunas, alzarse, borrarse, enajar, espiantarse, espirarse, najar, tomarse el olivo, pirar, tomárselas, zarpar та ін.

Як показав аналіз наведених лексичних одиниць, до найвживаніших груп сленгізмів належать "Зовнішність", "Риси характеру" та "Людина". Крім того, всі одиниці молодіжного сленгу Lunfardo можна поділити на:

а) негативно-оцінні. Наприклад:

Mujer (жінка) - asunto, bestia, bramaje, catriela, chabona, costiya, chanceleta, china, dona, elemento, feba, fémina, hembra, mina, minerva, mosaico, mueble, paica, percanta, ternera. *Muchacha* (дівчина) - chuchi,

garaba, garabita, pebeta. *Presentuosos*(претензійний, пихатий) - abacanado. *Asustado*(полохливий) - abatado, ablandado, amargo, ambiguo. *Irreflexivo* (нерозсудливий) - abocado. *Distraído* (неуважний) - abricola, bartolero. *Tacaño* (жадібний, хитрий) - amarrete, amarro, amarrocador, acamalador, amarroto, empacador, marroquero. *Rijoso* (скандальний) - afrechudo, alzado, calentyn. *Chismoso* (пліткар) - alacrán, alca, alcachofa, alcaucil. *Abandonado*(неохайний) - amurado. *Chambón* (незграбний) - asoleado. *Ignorante* (неосвічений) - analfabestia, analfa, cuadrado. *Cándido* (простодушний) - angelito. *Atolondrado* (необачний, нерозважливий) - atorado, batistn. *Vago* (ледачий, лінивий) - atorra. *Sinvergüenza* (безсоромний) - atorrante. *Burlón* (пересмішник, кепкун, глузівник) - cachador, jodón. *Tonto*(дурень, дурний) - abombado, atrasado, belinún, bogólico, bolastristes, bólido, boncha, buenudo, caso, chabón, chauchón, chichipió, fanega, gil, giliberto, gilimursi, gilún, gilurdo, güevón, guiso, jilguero, magallanes, manú, marciano, melonazo, merlín, merlo, merluza, mopio, opa, otario, queso, salame, salamín, tarado, zanagoria, zanahoria, vichenzo та ін. *Advocato* (адвокат, захисник) - Ave Negra, boga, buscapleitos, manyarapeles, tordo. *Comisario* (комісар) - mayorengo, sario, taquero та ін.;

б) нейтрально-оцінні. Наприклад:

Irreflexivo (нерозсудливий) - abocado. *Distraído* (неуважний) - abricola, bartolero. *Refugio* (барак, хатина) - A la gurda, ranchitos. *Vaño* (ванна (кімната)) - biorse, viorsi. *Cama* (ліжка, постіль) - blanca, camasutra, catrera, chinchera, cotín, cucha, cucheta, horizontal, sobre, tranquila. *Reloj* (годинник) - bobo, tachómetro. *Teléfono* (телефон) - hilo, morocho, telefunken, tubo. *Guitarrista* (гітарист) - escobero, guitarrero, violero. *Peatón* (листоноша) - infante. *Marinero* (моряк, матрос) - marinante, maringote. *Médico* (лікар) - matasanos, tordo та ін.;

в) позитивно-оцінні. Наприклад:

Chiquillo (дитина) - chiquilín, gurí, gurrumín, pebete, pibe, pichibirlo,

purrete. *Valiente* (хоробрий, відважний) - de agayas, agayudo. *Despabilado* (жвавий, моторний) - apiolado, avivado. *Cándido* (простодушний) - angelito та ін.

Отже, очевидно, що структура Lunfardo базується на заміні безпосередньо в іспанській мові іменників, дієслів та прикметників словами італійського походження, які змінили своє значення та адаптувалися до законів іспанської мови. У цьому діалекті застосовано різні словотворчі засоби мови, але превалює фонетична зміна слова, тобто інверсія. Таким чином, не виникає сумніву, що Lunfardo є діалектом аргентинського варіанта італійської мови, незважаючи на помітні лексичні розбіжності. Однак роль і місце молодіжного сленгу Lunfardo в сучасній мовній культурі залишаються неоднозначними та потребують детального вивчення й осмислення.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Отже, можемо зробити висновок, що молодіжний сленг – це цікавий лінгвістичний феномен, використання якого обмежене не лише певними віковими рамками, але й соціальними, часовими і просторовими. Виникнення і функціонування цього жаргону зумовлене потребами соціально-демографічної групи, найважливішою характеристикою якої є перехідний стан, процес становлення особистості, пов'язаний з переборюванням певних протиріч.

Так, можемо зазначити, що сучасний молодіжний жаргон має типову стилістичну маркованість: знижено-грубувату, вульгарну, фамільярну, що й забезпечує йому експресію в іронічно-жартівливому ключі. Досить часто жаргонізми творяться на основі запозичень з різних мов, полісемії, деривації, суфіксації тощо.

Словник іспанської королівської академії постійно фіксує нові слова і вирази, які проникають в іспанську мову саме з челі, професійного жаргону, що ще в XIX столітті почав проникати в мадрридське просторіччя, а зараз вже став частиною фамільярної іспанської мови та проник в літературну мову. Словник цього сленгу складається загалом з професійної або технічної лексики та експресивних слів.

Lunfardo, як соціальний різновид мови, характеризується специфічною лексикою та фразеологією, використанням словотворчих засобів. Він був сформований під впливом культурних взаємовідносин на рівні етнічного злиття іспанців та європейців, що іммігрували до Аргентини та Уругваю. Хоча спочатку він і був жаргоном злодіїв та злочинців, але з часом перетворився на народну мову, якою розмовляли всі верстви населення.

Таким чином, при розгляді молодіжного сленгу в цілому чітко

простежується залежність деяких мовних явищ від життя суспільства, його історії і конкретних політичних, економічних, соціально-культурних та інших позамовних чинників. Це є характерним як для іспанського, так і для українського молодіжного сленгу.

РОЗДІЛ 2. Іспанський молодіжний сленг як особлива субкультура

2.1. Сьогодення іспанського молодіжного сленгу

Тематика молодіжного сленгу в іспанській мові надзвичайно обширна та багатоаспектна. Успіху в її вивченні можна досягти, лише вивчаючи на основі інтердисциплінарних досліджень: лінгвістики, соціолінгвістики, культурології, порівняльної лінгвістики, когнітивістики, концептології, міжкультурної комунікації та ін.

На сьогоднішній день, коли стрімко розвиваються суміжні з лінгвістикою дисципліни, зокрема міжкультурна комунікація, однією з найважливіших проблем для дослідників стала проблема національно-культурної специфіки комунікації. Для виявлення такої специфіки необхідно проводити порівняльні дослідження не тільки різних мов (таким чином виявляється міжмовна національно-культурна специфіка), але і різних національних варіантів однієї і тієї ж полінаціональної мови. Міжваріантивне контрастивне вивчення особливо актуальне для іспанської мови через численність її національних варіантів.

Для виявлення міжваріантивної національно-культурної специфіки молодіжного сленгу в іспанській мові важливо провести його вивчення, в першу чергу, на матеріалі піренейського національного варіанту, що є «історичною точкою відліку» (термін Г.В. Степанова), з подальшим зіставленням з іншими національними варіантами. У той же час в наші дні у зв'язку з дуже серйозними змінами, що відбулися в мові і культурі іспанців, порівняння повинно проводитися з урахуванням цих змін.

Проблема молодіжного сленгу у вітчизняній іспаністиці досі знаходиться на самому початку вивчення. Звичайно, що опис міжваріантивної національно-культурної специфіки лексико-семантичної системи молодіжного сленгу в іспанській мові, варто

почати з розгляду його функціонування в Іспанії.

Слід зазначити, що дуже багато сленгових мовних одиниць, що функціонують в Іспанії, мають паніспанське вживання. У той же час в іспаномовних країнах Латинської Америки налічується велика кількість молодіжних сленгізмів, використання яких характерно тільки для ряду певних країн або ж однієї конкретної країни.

У сучасній Іспанії на зміну мовних смаків молодого покоління вплинули корінні соціально-культурні зміни в країні, що відбулися після закінчення тоталітарного режиму Франко, вступу країни до Європейського союзу та сучасних глобальних соціокультурних перетворень в усьому світі. Наразі іспанську молодь приваблює все нетрадиційне, що йде врозріз із загальноприйнятими засадами; різко змінюються життєві цінності, ідеали, громадянські позиції і т.д. Молодим людям стала властива категоричність суджень, максималізм, неприйняття рад старших. Слід особливо підкреслити яскраво виражений факт розширення меж мовної свободи, яка стосується не тільки вживання ненормативних мовних засобів, але і вибору тем для спілкування. Спостерігається зміни в уявленні про ідеали культурної («гарної») мови. Зараз багатьма молодими людьми при спілкуванні сміливо використовується обсценні сленгізми як експресивні засоби.

Іноколи виникають конфлікти і непорозуміння між поколіннями.

Однією з основних причин бурхливого розвитку молодіжного сленгу є прагнення молодого покоління самоствердитися і підвищити статус в іспанському суспільстві.

У наш час досить велика кількість молодіжних сленгізмів увійшла не тільки в просторіччя, але і взагалі в розмовну мову іспанців, в засоби масової комунікації, мережу Інтернет. Наразі навіть можна казати про

те, що в іспанському мовному побуті поступово утворюється так званий «загальний жаргон», що представляє собою конгломерат молодіжних сленгізмів, різного роду жаргонізмів і колоквіалізмів. Дуже часто важко встановити кордон між молодіжним сленгом, злодійським жаргоном і розмовною мовою. З цього приводу відомий німецький іспаніст К. Ціммерманн пише: «*E lllenguaje juvenil está penetrando cada vez en el mundo de textos escritos al ocupar los jóvenes cada vez más espacios en los medios de comunicación*»[18, 160] (молодіжна мова все ширше проникає в світ письмових текстів; молодь все більше відвойовує собі місце в засобах масової комунікації). Зауважимо, що нерідко в ЗМІ спеціально вводяться елементи сленгу для того, аби привернути увагу молодого покоління і завоювати таким чином більш широку аудиторію.

В силу настільки поширеного вживання сленгізмів різко зросла зацікавленість до проблеми їх лексикографічного опису. За останні десятиліття в Іспанії з'явився цілий ряд словників жаргонізмів (арготизмів)[6],[10], [15].

Мова іспанської молоді, як і молодіжна мова народів інших країн, не є повністю гомогенною. Вона залежить від ряду факторів, таких як соціальний клас, рівень освіти, стать, територія проживання, приналежність до того чи іншого молодіжного угруповання, неформальних рухів, сект. Зараз в Іспанії існує досить велика кількість молодіжних спільнот (*pasotas, pijos, jipis, punks, etc.*) [74].

Група *pasotas* досить численна. В неї входять як і представники студентської молоді, так і представники нижчої верствинаселення. Їх об'єднує неприйняття багатьох аспектів традиційної культури, схильність до безділля, розваг, пов'язаних з відвідуванням барів, ресторанів, випивкою і т.д.

Група *pijos* складається з молодих людей з багатих сімей, самовдоволених, претензійно вбраних, що з презирством відносяться

до нижчестоящих.

Jipis - група молоді, різко відкидає традиційні цінності і норми поведінки в дусі «контр-культури». Хіпі об'єднує захоплення різними наркотичними засобами і сексуальними зв'язками.

Punks або *Punkies* - молодіжна група, для членів якої характерні, в першу чергу, безробіття, висока ступінь агресивності, зухвалий зовнішній вигляд (важливо бути страшним і брудним "*ser feo y sucio, lo más que puedas*" [83]), пияцтво, пристрасть до розпусти і наркотиків.

Піхос вважають, що вони є найголовнішим міським угрупованням; на думку решти молоді, що входить в різні молодіжні угруповання, піхос - це секта, яка славить «зло і капітал».

Слід зазначити, що є велика різниця у використанні сленгізмів членами різних молодіжних спільнот. Піхос і пасотас в меншій мірі, ніж хіпі і особливо панки, вживають мовні засоби типові для міського жаргону нижчих верств суспільства (челі), в яких в достатній мірі функціонують лексичні та фразеологічні мовні одиниці, узуальні в промові маргінальних елементів.

Згідно даним, члени різних угруповань не завжди розуміють один одного, особливо коли мова йде про секс, наркотики, випивку. Молоді люди часто вкладають у вже наявні мовні одиниці зовсім інший, нетрадиційний зміст. В абсолютній більшості випадків дані сленгізми марковані вульгарною, грубою конотацією; часто вони відносяться до обсцінної лексики.

Звернемося до більш детального розгляду проблеми лексико-семантичної системи сленгу молоді Іспанії.

2.2. Лексико-семантична система сленгу молоді Іспанії

Іспанський молодіжний сленг яскраво відображає менталітет сучасної молоді, її основні інтереси, відносини між собою і до старшого покоління, духовний і матеріальний світ молодого покоління в цілому. Для підтвердження вищесказаного в першу чергу необхідно розглянути лексико-семантичну систему іспанського молодіжного сленгу, виділивши деякі основні семантичні поля.

Перш за все, це семантичне мікрополе «Людина», з диференціацією на семантичні мікрополя, які, в свою чергу, діляться на понятійні класи, підкласи, групи.

У семантичному макрополі «Людина», як показав аналіз ряду спеціальних словників сленгізмів та інших лексикографічних джерел, а також вивчення мови інформантів, спеціальної літератури та матеріалів мережі Інтернет, одним з найбільш розвинених семантичних мікрополів в іспанському молодіжному сленгу є *“Diversión”* (розвага). Викладач одного з мадрридських університетів Х. К. Піос Мартін пише, що зараз в Іспанії в молодіжному середовищі *surgió laculturadeldivertimiento* (з'явилася культура розваг) [13, 10]. До складу цього семантичного поля входять такі понятійні класи, як *“Borrachera”* (випивка, п'ятника), *“Sex”* (секс), *“Drogas”* (наркотики), які, в свою чергу, можна розбити на ряд семантичних підкласів.

До складу семантичного поля *“Diversión”* (розвага) входить дуже велика кількість синонімічних мовних одиниць. Зауважимо, що найбільш розгалужені синонімічні зв'язки утворюються серед тих слів і фразеологізмів, які позначають найактуальніші для носіїв молодіжного сленгу поняття. Так для позначення *“divertirse”* (розважатися) узуальні, наприклад, такі сленгізми: *darse un verde, desmadrarse, despendolarse, echar una cana al aire, echar unas risas, farra, ir de barras, ir de bureo, ir de jarana, ir de juerga, ir de marcha, ir de parranda, ir de pingoneo, ir de putas,*

pasarlo bomba, pasarlo chipendi lerendi, pasarlo en grande, pasarlo fenomenal, pasarlo pipa, pasarlo teta, etc.

Як вже зазначалося вище, семантичне поле “*Diversión*” тісно пов'язане, зокрема, з пияцтвом і випивкою. Іспанська психолог Гонсало Кабельо пише: “*Para los chavales, beberes como un ritoiniciático*”[7, 24] (Для молодих хлопців алкоголь є як би ритуалом залучення, встановлення контактів).

У іспанського психоаналітика Н. Ферро знаходимо такі рядки: “*Los jóvenes buscan una satisfacción in mediatay el alcohol es más barato que ladroga*”[5, 24] (молодь шукає миттєвого задоволення, а алкоголь дешевше, ніж наркотики).

У понятійний клас “*Borrachera*” (пияцтво, випивка) входить чимала кількість лексем, таких як: *berza, bufa, castaña, cebollón, ceguera, chispa, ciego, colocón, cuelgue, curda, dormirla, empanada, jindama, juma, cogerla, llorona, melocotón, melopea, merluza, mierda, mona, moña, dormirlamona, mozcorra, nota, pea, pedal, pedo, pelotazo, tablón, tea, toña, torrije, trompa, turca.*

Для номінації “*Emborracharse*” (напиватися, п'яніти), “*Beber*” (випивати, пиячити) узуальні, наприклад, такі слова та фразеологізми: *agarrarla, amañarse, beber como un cosaco, beber más de la cuenta, charar, chiquitear, chispase, cocerse, cogerla, colocarse, columpiarse, copear, darle a la botella, dale al vino, echar un trago, echarse al colete, embolingarse, empinar el codo, encubatarse, ir haciendo ochos, jalarse, mojar, montarse en la uva, pescar una merluza, pillar una zorra, soplar.*

У сучасній Іспанії в молодіжному середовищі є дуже багато наркоманів. Х К. Ріос Мартін, описуючи розваги ночами, крім захоплення випивкою, відзначає їх пристрасть до наркотиків, які вживаються заради отримання «екстазу» від розваг (*el “éxtasis”es*

necesidad compulsiva de divertirse) [13, 10].

У понятійний клас молодіжного сленгу “*Drogas*” (наркотики) входить велика кількість мовних одиниць. Для позначення різних типів наркотиків широко використовуються такі лексеми, як: *ácido, ajo, anisetas, manteca, flora, madre, maría, mandanga, caca, mierda, vicio, hierba, rama, mata, choco, chocolate, tate, nieve, perico, pasta, blanca, farla, caballo, burro, perejil, morfa, color, Charlie, pasti, papela, petardo, pico, pintura, speedball, tate, trompeta, etc.*

До даної сфери належать і такі мовні одиниці, як “*Drogadicto*” (наркоман); синонімічні сленгізми - *chocolatero, drogado, drogada, picota, pincharse, rebañabotes, yonkarra, yonki, yonqui*, а також “*Narcotraficante*”; синонімічні сленгізми - *narco, camello*.

В Іспанії традиційна сім'я була однією з основних цінностей. Після глобальних змін, що відбулися в країні в кінці 70-х років минулого століття, спостерігаються істотні трансформації в області шлюбу. Вітчизняний журналіст А. Медведенко зазначає, що останнім часом спостерігається стійка тенденція, яка свідчить про те, що інститут сім'ї в країні переживає в деякому роді кризу. З одного боку, спостерігається зменшення кількості шлюбів, а з іншого - збільшення розлучень [45]. Згідно до матеріалів мережі інтернет в Мадриді кожні 27 хвилин розриваються шлюби. На сьогоднішній день стало модним взагалі ніяк не реєструвати шлюб. З'явився навіть новий для Іспанії термін “*unióndehecho*” (цивільний шлюб). Про сучасне падіння моралі, яке особливо яскраво проявляється серед молоді, пишуть іспанські вчені і громадські діячі [12]. Зокрема, Х. відзначає перегляд в країні таких понять, як сім'я культура і секс (“*se renuevan las concepciones que tenemos de la familia, de la cultura y de la sexualidad*”). В наші дні тема сексу є однією з найпопулярніших і обговорюваних серед молоді.

У понятійної клас молодіжного сленгу “*Relaciones*”, який ділиться

на ряд семантичних підкласів, входить велика кількість лексичних і фразеологічних одиниць. Сленгізми даного класу, як правило, мають вульгарну, грубу конотацію; в літературній мові вони табуйовані. Оскільки ж для молоді типово особлива, часто гіперемоційність-експресивна форма комунікації, їх вживання молодими людьми є одним із способів вираження почуттів.

Наведемо приклади з понятійного підкласу мовних одиниць зі значенням “*Copular*” (займатися сексом): *abrirse de piernas (de patas), acoplarse, hacer el amor, aplancarse, apretar, pasar por las armas, repasar los bajos, beneficiarse, tirar de beta, tirar de bragueta, cachar, echar un calco, calimocho, echar un caliqueño, calzarse, cama redonda, llevarse a la cama, cargar, cepillarse, chingar, mojar un churro, echar un clavo, echar un coco, dar de comer al conejo, hacer la cosa, culear, hacer un favor, folletear, foqui-foqui hacérselo, meterla en caliente, mojar, mojar la salchicha, echar un palo, dar polla, trabajarse.*

У понятійний клас “*Relaciones*” входять і лексичні одиниці, що позначають чоловічі і жіночі статеві органи. Вражають своїм достатком синонімічні ряди зі значенням “*Pene*” (чоловічий статевий орган), “*Testículos*” (тестікули, яйця) і «*Vulva*» (жіночий статевий орган).

Тісно пов'язана з загальним семантичним змістом описуваних понятійних класів і така семантична сфера, як “*Prostitución*” (проституція). Особливо багатий синонімічний ряд сленгізмів зі значенням “*Prostituta*” (повія): *andoba, bella de noche, buscona, cabrita, callejera, chica alegre, chupichusca, cisne, cocota, cualquiera, una de esas, esquinera, funcionaria, furcia, golfa, hija de la dulzura, hija de la noche, hija del pecado, jai, jinetera, máquina, mujer alegre, mujer de la calle, mujer de la mala vida, mujer del arroyo, mujerzuela, pájara, pelleja, pendón, perica, perra, pindonga, putón, tirada, zorrana, etc.*

У молодіжному сленгу відзначається широке використання

лексичних одиниць на тему номінації осіб нетрадиційної орієнтації “*Homosexual*” (гомосексуаліст): *afeminado, amariposado, bardaja, bardaje, mariquita, mariposa, gay, estrecho, café con leche, carroza del bando contrario, del otro bando, chochona, culero, dante, invertido, jura, loca, locaza, julandrón, marica, mariconada, maricón, mariconero, mariquita, etc.*

Слід зазначити, що для номінації “*Lesbiana*” (лесбіянка) число молодіжних сленгізмів значно менше, ніж для позначення гомосексуаліста: *ambiente, lesbi, lesbia, bollera, bollaca, marimacho, tortillera, torti, tiorra, etc.*

До сфери інтересів молодого покоління, безумовно, відноситься і така сфера діяльності, як навчання, яка також має своє відображення в молодіжному сленгу. Як показали наші спостереження, семантичне мікрополе “*Estudios*” (навчання) не має такого широкого розвитку, як розглянуте мікрополе “*Diversión*” (розвага) і безпосередньо пов'язані з ним понятійні класи сленгізмів. У той же час слід зазначити, що в цілому, кількість різноманітних сленгізмів досить велика і в даному семантичному мікрополі. Перш ніж перейти до їх розгляду відзначимо, що ситуація яка наразі утворилася у сфері освіти Іспанії досить складна, про що і пишуть в ЗМІ громадські діячі, викладачі, журналісти. Зокрема, що стосується учнів, то багато хто з них без будь-яких поважних причин не відвідують навчальні заклади, часто не готують домашні завдання, погано відповідають на іспитах, шумлять на заняттях, не слухають викладачів, нерідко поводяться агресивно, не завжди коректно по відношенню до викладача.

Зазначимо сленгізми, що відносяться до даного мікрополя (без їх поділу на більш дрібні понятійні класи), наприклад, “*Estudiar*” (вчитися, в ряді випадків в значенні - багато займатися) - *chupar, darle a los codos, romperse los codos, desgastarse, romperse el culo estudiando, darle a los libros, empollar, que marsele aspestañas, calentar la silla, que marneuronas.*

Всі перераховані лексеми марковані негативною конотацією.

Мовна одиниця зі значенням "*Suspender el examen*" (провалитися на іспиті) має такі синоніми-сленгізми, як: *cagarse, dar calabazas, colgar, cargar, poner una calabaza, catear, cepillarse, follar, tumbar, fulminar*.

Зі значенням "*Faltar a clase*" (бути відсутнім на заняттях) узуальними є сленгізми: *hacernovillos, pirarse, pegarla, fumarselasclases, hacerpellas*.

Викладачів (особливо суворих і вимогливих) наділяють різноманітними принизливими прізвиськами: *rambo, pitufo, obélix, dumbo, las argentayhierro, sorpiojo, dictador, negrero, hueso, ogro, verdugo, etc.*

Ті учні, які вчаться добре, викликають злість і роздратування у багатьох однокурсників. Їх називають наступним чином: *empollón* (в українському молодіжному сленгу - ботанік), *ratadebiblioteca, repelenteniño Vicente, pitagorín, marisabidilla, listaCalixta, etc* [14].

Таким чином, вищевказаний мовний матеріал до певної міри відображає духовні і матеріальні цінності значної частини сучасної іспанської молоді.

2.3. Експресивність у молодіжному сленгу як засіб вираження емоцій та ставлення до навколишньої дійсності

Оскільки молодіжний сленг відрізняється високим ступенем експресивності і емоційності, необхідно при його описі окремо розглянути способи вираження емоцій.

Нинішній іспанській молоді властива яскраво виражена орієнтація на емоційно-оцінне сприйняття дійсності. Звертає на себе увагу відкрите, часом нічим нестримуване вираження емоцій, прояв почуттів

не тільки в мові, а й у поведінці. У А. Медведенко, відомого вітчизняного журналіста, який працював в Іспанії і став «свідком метаморфоз, які відбувалися і з країною, і з її людьми», знаходимо такі рядки: «Іспанці зробили гігантський стрибок від заборон до повної розкнутості» [48].

Аналіз спеціальної літератури, художніх творів, преси, матеріалів в мережі Інтернет та безпосереднє спілкування з іспаномовної молоддю показали, що однією з основних рис молодіжного сленгу як іспанців, так і латиноамериканців, є його гіперемоційність та експресивність, які знаходять відображення на всіх мовних рівнях. У багатьох випадках молодіжні сленгізми, навіть ставши загальноновживаними, зберігають емоційно-експресивну тональність.

В іспанському молодіжному сленгу високочастотна метафоризація значень лексичних і фразеологічних одиниць. В даному випадку розширюється не тільки смисловий обсяг мовної одиниці, але і значно посилюються її експресивні властивості. Таким чином, вживання метафор є одним з основних способів вираження емоцій у мові молоді. З'являються нові форми образності і нові номінативні одиниці, які нерідко служать джерелом полісемії, синонімії та навіть омонімії. (Як відомо, тема «метафора» багатоаспектна і широка. У даній роботі представлена у дуже короткій формі.)

На базі подібності різноманітних ознак в молодіжному сленгу іспанців узуальними є такі метафори, як: *foca* (тюлень) - товстун, жиртрест; *caballo* (кінь) - героїн; *bombo* (великий барабан) - живіт вагітної жінки; *dátil* (фінік) - палець; *cajón* (ящик) - в'язниця; *callo* (мозоль) - потвора, несимпатична жінка; *gusano* (черв'як) - мразь, негідник; *hueso* (кістка) - важкий предмет, дисципліна, прізвисько суворого викладача; *camello* (верблюду) - наркодилер, постачальник наркотиків; *coco* (кокосовий горіх) - потвора, лякало; *loba* (вовчиця) - бой-баба; *manta*

(ковдру) - ледар, нероба, ледар; *máquina* (машина) - розумник; *faros* (фари) - очі; *entrar* (входити) - почати інтимні стосунки; *tarro* (глиняний горщик) - голова; *escaparate* (шафа, вітрина) - великі жіночі груди.

Серед сленгізмів здатні до метафоризації значення не тільки окремих слів, але і різних фразеологічних одиниць, наприклад: *estar cocido* (бути вареним) - бути п'яним; *estar de capacaída* (бути з опущеною головою) - бути в поганому настрої; *estar con las ogaalcuello* (бути з мотузкою на шиї) - бути в небезпеці, складної ситуації; *dar el callo* (наростити мозолі) - багато працювати.

Не викликає сумнівів, що в цілому лексичний корпус молодіжної мови набагато бідніший за літературну мову. У той же час молодіжний сленг є невичерпним джерелом нових лексичних засобів, які доповнюють сучасну розмовну мову іспанців. Справа в тому, що молодь прагне придумувати неіснуюче раніше, ще небувалі образи і поєднання слів. У вже наявні мовні одиниці накладається новий нетрадиційний зміст. Дана метафоризація призводить до трансформації колишнього значення мовної одиниці, з'являється ще одне, нове значення. Відбувається модифікація вихідних значень і посилюється експресивність даних мовних одиниць. У зв'язку з цим багато метаморфічні сленгізми дуже складні для їх розшифровки. У більшості випадків ці сленгізми-метафори марковані негативною, вульгарною конотацією. Розглянемо приклади: *conejo* (кролик) - жіночі геніталії; *mona* (мавпа) - алкоголь, спиртне; *follar* (вульг. злягатися) - провалюватися на іспиті; *metercera* (букв. ставити свічку) - поспішати, квапитись; *ligón* (кирка, мотика) - ловелас; *moco* (соплі) - випивка, спиртне; *fresco* (свіжий, прохолодний) - нахабний, нахабний; *estar de infarto* (букв. бути в змозі інфаркту) - бути дуже привабливим; *pasta* (паста; тісто) - гроші; *hacer novillos* (букв. робити телят) - прогулювати заняття.

Яскравим засобом вираження емоцій є вживання молоддю слів-вигуків і виразів. Неконтрольовані емоції знаходять своє проявлення в надзвичайно частому використанні різноманітних вигуків. До найбільш поширених вигуків в молодіжному сленгу можна віднести такі, як: *joder!* (Евфемізми *jjo!*, *jjolín!*), *¡Coño!*; *¡Hostia (s)!*, *¡hostil!*; *¡Carajo!*; *¡Cojones!*, *¡caray!*

Ці лексеми є вигуками широкого значення, оскільки вони передають численні, найрізноманітніші почуття і емоції, в першу чергу: гнів, роздратування, обурення, незадоволення, заперечення, досаду, засмучення, а також здивування. Всі вищевказані мовні одиниці в нормативній розмовній мові марковані грубою, вульгарною конотацією.

Розглянемо приклади діалогів між студентами:

A: *Tómate lo que pueda.*

B: *¿Quedan papas? ¡hostia! ¡la moralla cabrones!*

* * *

A: *Pero es mi problema.*

B: *Pues bueno. ¡Joder! Eres un egoísta tú y tú... tú eres todo, ¡coño! Pues si no compartes conmigo las cosas, no sé que cojones quieres que te diga.*

Для мови молоді (в тому числі нерідко студентської) характерне використання різних лексем і стійких словосполучень (частіше знаки оклику та), типу: *¡mierda!* *¡Qué putada!*, *¡de puta madre!*, *¡des madre total!*, *¡me caguen!*, *¡la puta!*, *¡qué cojones!* *¡Qué por culo!*, *¿qué cojones quieres?*, *etc.*, що мають в нормативній розмовній мові вульгарну, лайливу конотацію. З їх допомогою молоді люди висловлюють свої емоції по відношенню до кого-небудь або чого-небудь.

Розкутість розмовників, їх емоційний стан відображаються не тільки на лексичному рівні, а й на рівні граматики, як в морфології, так і

в синтаксисі.

Дуже часто вищевказані мовні одиниці включаються до складу пропозиції, при цьому спостерігається їх вільне розташування. Граматично вони ніяк не пов'язані ні з одним з членів речення. Вживаються ці лексеми і (рідше) стійкі словосполучення виключно в якості засобів вираження експресивно-емоційного стану комунікантів.

Звернемося до прикладів:

A: ¿Yo ¡coño! Qué te crees que hago? Sí, si trabajo.

* * *

E: ¡Ay! Pero bueno la gente v así ¿eh? Yo que sé, yo digo ¡joder! Será que soy una cosa rara.

Слід зазначити, що в наші дні в Іспанії на вживання нецензурної лексики в ряді комунікативних ситуацій практично не існує обмежень. Обсцінну лексику, навіть в інтелігентному середовищі, можна чути не тільки в мові чоловіків, а й жінок. Наведемо приклади жіночої розмовної мови з сучасної художньої літератури:

- *Joder, eso es mala pata de verdad, y Dios no tiene nada que ver* – dijo Carmen.

(C. Rico-Godoy)

* * *

- *Vivimos juntos, ¿recuerdas? yo no quiero ir detrás de ti como si fuera ti criada... ¡Hazlo tú, ¡coño!*

(C. Marín Estremera)

Важливо підкреслити той факт, що в Іспанії лайлива лексика в зв'язку з частотою її функціонування в значній мірі десемантизувалась і найчастіше використовується в якості емоційно-експресивного засобу спілкування осіб, що належать до однакового соціального прошарку

суспільства. Молоде покоління сприймає вживання обсцїнної лексики, як своєрїдний знак спїльностї, тїсному зв'язку.

(Треба сказати що дуже багато нецензурних лексичних одиниць в сучасну епоху для іспанцїв не звучить настїльки вульгарно і грубо, як для українських.)

У молодїжній мови досить широко поширене використання експресивно-забарвлених складних слїв[19], наприклад: *chupatintas* (канцелярський щур, чинуша, паперова душа); *donnadie* (нїкчемна людина, пустушка); *pinchaculos* (санїтар); *engañabobos, engañanecios* (брехун); *calienta pollas* (сексуальна жїнка); *canta mañanas* (невїглас, дурень); *saca muelas* (зубодер); *parla embalde* (пустослов); *pichaúvas* (нїкчема, мерзенна людина). Зазвичай цї лексеми мають негативне стилїстичне забарвлення.

Для вираження свого негативного ставлення до деяких навчальних предметїв, щоб показати свою насмїшку, учнївська молодь змїнює певним чином в їхнїх назвах складовї компоненти, надаючи таким чином їншого звучання і значення. Наприклад, *la filosofía - filosofobía, la pedagogía - pedajodía, la historia - histeria*.

Засобом, що передає найвищий ступїнь позитивної емоцїйно-експресивного оцїнки чого-небудь, служить вживання префїкса *super-*, в поєднаннї з прикметником, прислївником, рїдше їменником. наприклад:

L: En la parte de detás hay papel con unos dibujos de flores... color muy fuerte... y queda *superguay* ese dibujo. (Grupo Val)

* * *

Nieves: Y más raro que un perro verde, con las historias aquellas que contaba... *Superfuerte*, ¿no? Si ni me lo dice ella no me lo creo.

Total... baja al portal a abirnos en calcetines y con una camiseta

supercutre.

(Español en vivo)

Діалог між однокурсницями:

- ¡Hola tía, ¿cómo te va la vida?

- ¡Pues *superbién!* He aprobado todo y además he encontrado mi amor.

* * *

Joaquín: ¿Y qué es de sus vidas?

Virgilio: Una está en un *superbuffette* de abogados y otra de directora.

(Español en vivo)

X. Ереро абсолютно справедливо зазначає в мові іспанської молоді "*numerosas casos de anacoluto*"[8] (численні випадки анаколуф). Наші спостереження підтверджують вказівки X. Ереро щодо порушення нормативної формально-синтаксичного зв'язку між елементами висловлювання і про з'єднання членів речення, неузгоджених граматично, але які підходять за змістом. Наприклад.

Діалог між двома молодими жінками з вищою освітою:

L: ¿Sabes? Él es.

E: Lo sé porque no tengo ni *puta idea* porque él. (Grupo Val)

* * *

María: Pues porque estoy recién licenciada. (Español en vivo)

У наведених прикладах емоційний зміст фраз підтримується їх структурними особливостями: в першій, в позиції емпатичного визначення (прикметника) знаходиться іменник, в другій - прислівник.

Якщо в нормативній розмовній мові в комунікативній ситуації

«прохання» значно частіше використовуються різні непрямі мовні засоби, а не форма імперативу, то для молодіжного сленгу типовий прямий спосіб вираження прохання - вживається імператив.

- Luis, *cómprame* un bocata.

- *Cállate* ya tía, no tengo la pasta. (Запис інформантів)

З метою досягнення експресії, підкреслення значущості особистості співрозмовника, досить часто займенник *yo* функціонує без дотримання правила порядку слів. наприклад:

B: (студент) *¿Y yo que te crees que hago nano?*

C: (студент) *Vamos, yo es que todo el mundo ...*

* * *

B: (студент) *Es que... yo para mí el hecho de ser conservadores... para mi hay unos valores... que para otra persona no lo son.*

(Grupo Val)

* * *

María: *ya sabía yo que acabarías haciéndolo.* (Español en vivo)

Високочастотний експресивний вираз "*yo que sé*":

- *¿Eh? yo que sé yo digo ¡joder! Será que soy una cosa rara.*

- *¡Ah! yo que sé como hemos tenido pintores, yo que sé.*

Характерною рисою молодіжного сленгу служить вживання усічених одиниць і стійких словосполучень. Так, високочастотне використання: *finde (fin de semana), porfi (por favor), cole (colegio), uni (universidad), tron (tronco), tranqui (tranquilo), derpe (depresión), boli (bolígrafo), disco (discoteca), profe (profesor), gil (gilipollas), peque (pequeño), poli (policía), bocata (bocadillo), cari (cariño), secre (secretaría), cumple (cumpleaños), coca (cocaína), peli (película), tele (televisión), curro*

(*currículo*).

Наприклад:

- ¿Qué tal el *finde*, tío?

- De lujo, me fui con unos colegas de la *uni* a unos garitos. (Запис інформантів)

* * *

Rocio: ¿Te apetece que alquile una *pele* y la vemos juntos? (Español en vivo)

Використання даних лексичних одиниць надає висловам певну експресивність.

Найяскравіше відображення емоційного стану молодих комунікантів має місце не тільки в мові, але і в невербальних засобах спілкування: міміці, жестах, гучності і тембру голосу, темпу мови.

Наші спостереження показують, що в різних національних варіантах іспанської мови простежуються відомі відмінності в способах вираження емоцій в молодіжному сленгу.

Дана сфера знань в іспаністиці вимагає спеціального вивчення.

2.3.1. Фразеологізми у сленгу іспанців

Іспанський молодіжний сленг включає до свого складу величезну кількість різних фразеологізмів.

Фразеологічний фонд сучасного іспанського сленгу є багатим джерелом для вивчення ФО в аспекті національно-культурної специфіки картини світу і менталітету його носіїв. (Про те, що фразеологізми є одним з найяскравіших засобів вираження національно-культурного світобачення в мові кожного народу вже

писали вітчизняні іспаністи [75].)

Як показали наші спостереження, в іспанському молодіжному сленгу при розбитті фразеологізмів за ознакою опорного семантичного компонента найбільш частотними є ФО з соматичними, зоонімічними і флорестичними опорними компонентами. Даних мовних одиниць налічується дуже велика кількість, і особливості їх функціонування вимагають спеціального вивчення.

Звернемося до розгляду сленгових фразеологічних одиниць (СФО) з соматичним компонентом. У даній групі СФО значну кількість становлять ФО з компонентом "*cabeza*" голова. Важливо підкреслити, що досить часто замість слова "*cabeza*" в СФО функціонують синонімічні лексеми: "*olla*", "*azotea*", "*chaveta*", "*coco*", "*chota*", що означає «башка, казанок, дах»; Вони володіють тим же денотативним, але іншим (зменшеним) конотативним значенням. Ці лексичні одиниці узуальні як в молодіжному сленгу, так і в жаргонному, просторічному, розмовно-побутовому мовленні; деякі з них утворені на основі метафоричного перенесення. Наприклад, "*olla*", в нормативній мові означає «казанок, горщик», "*azotea*" - «дах», "*coco*", - «кокосовий горіх».

Найбільша кількість описуваних СФО містить в своєму значенні оцінку розумових здібностей людини, головним чином негативних. Із загальної кількості даних СФО можливе виділення ряду синонімічних рядів з різними семантичними значеннями. В першу чергу відзначимо три синонімічних ряди; перший - зі значенням «дурень, бовдур, йолоп, дуб-дубом»: "*tener la cabeza cuadrada*", "*cabeza de alcornoque*" (*alcornoque* букв. дуб), "*cabeza de chorlito*" (*chorlito* букв. кулик), "*estar mal de la olla*", "*cabeza de caca*", "*cabeza de mosca*".

До другого синонімічного ряду входять СФО, що означають «бути божевільним, зійти з глузду, звихнутися, збожеволіти»: "*mala cabeza*", "*estar (andar) mal de la cabeza*", "*echarmal delachaveta*", "*irse de la olla*",

"*estar mal del coco* ", "*no estar bien de la chota* ", "*no estar bien de la azotea* "
 "(*azotea* букв. дах)".

Третій синонімічний ряд складають СФО зі значенням «сильно закохатися, втратити голову (від любові)»: "*perder la cabeza*", "*perder la chaveta*".

СФО з опорним компонентом "*cabeza*", що передають позитивну оцінку «бути (дуже) розумним, здатним, головатим» існує небагато: "*buena cabeza*", "*chaveta de spejada*", "*tener mucho coco*".

Налічується досить велика кількість СФО, до складу яких входить соматизм "*cara*" (обличчя) або стилістичні синоніми даної лексеми - "*jeta*, "*hocico*, "*morro*, "*careto*, "*filosa*" (харя, морда, пика, фізіономія). Можливо виділення декількох синонімічних рядів СФО з даними лексичними компонентами і різними семантичними значеннями.

Перший синонімічний ряд зі значенням «на халяву, за здорово живеш, за красиві очі» - "*porlacara*", "*porlajeta*", "*porel morro*".

Другий синонімічний ряд зі значенням «бути нахабою, безстыдниклм, не мати сорому/совісті» - "*tener cara*", "*tener jeta*", "*serunjeta*", "*caradevaqueta* (*vaqueta* букв. вироблена коров'яча / теляча шкура)", "*echarle cara*", "*echarle morro*".

Третій синонімічний ряд зі значенням «вдарити по обличчю, набити морду, прикрасити пику, харю» - "*romper la jeta*", "*terciar la cara*", "*partir la cara*", "*quitar los hocicos*", "*ponerle la cara como un mapa*", "*cruzar la cara a uno*".

Четвертий синонімічний ряд зі значенням «мати похмуре непривітне, зле обличчя» - "*caradevinagre*" (*vinagre* букв. оцет), "*caradeviernes* (*viernes* букв. п'ятниця)", "*caradeporro*", "*caradepocos amigos*".

П'ятий синонімічний ряд зі значенням «мати досить радісне обличчя» - "*caradealeluya*", "*caradepascua*", "*caraderisa*".

Вищевказані соматизми даної групи входять до складу інших СФО, що мають найрізноманітніші значення. Наведемо деякі приклади: "*caradeacelga* (acelga букв. білий буряк)» - «мати хворобливий, нездоровий вигляд»; "*asomarlajeta*" - «приходити, прибувати, приїжджати»; "*Darlacara*" - «брати на себе відповідальність, захищати кого-небудь»; "*Meterelhocico*" - «втручатися, пхати носа».

Відзначимо лише деякі з розглянутих груп СФО, які відображають відмінності в національному світобаченні іспанців і українців. Якщо в українській мові в значенні «безкоштовно» вживається ФО «за красиві очі», то в іспанському - "*porlacara (jeta, moro)*" - «за обличчя (харю, морду)». Або, в українській мові в значенні «втручатися в що-небудь» використовуються ФО «пхати носа», то в іспанському поряд з ФО "*meterlasnarices*" (пхати носа) узуальний також фразеологізм "*meterelhocico*" (пхати фізіономію).

За нашими спостереженнями в іспанській мові серед СФО з опорним соматичним компонентом особливе місце (в аспекті відображення етнокультурної специфіки картини світу) займає велика група фразеологізмів з синонімами лексеми "*testículo*" (тестикул, яєчко), які в абсолютній більшості випадків вживаються у множині - "*cojones*", "*huevos*", "*bolas*" (букв. кулі), "*avarios*", "*cataplines*"; всі марковані вульгарною, грубою, непристойною конотацією. Зауважимо, що іноді "*riñones*" (нирки) в молодіжному (і не тільки) жаргоні використовуються також в значенні "*testículos*" (яєчка).

Як і у вищеописаних випадках з іншими соматизмами, ці СФО утворюють кілька синонімічних рядів.

У першій синонімічний ряд входять СФО, що передають такі

значення, як: «бути хоробрим, відважним, сміливим, сильним, справжнім чоловіком, мачо, мужиком»: *"tener (muchos) cojones"*, *"echarlecojonesaalgo"*, *"cojonesdecaballo"*, *"comerseloscojones"*, *"con (dos) cojones"*, *"con (muchos) cojones"*, *"porcojones"*, *"tenerloscojonesensusitio"*, *"tenerloscojonesbuenpuestos (cuadrados)"*, *"tenerrriñones"*. Цікаво, то СФО *"tenerlosovariosbienpuestos"* означає «бути сміливою жінкою (бабою)».

Зауважимо, що СФО *"faltarcojones"* - буквальний переклад якого - «відсутність яєчок», інтерпретується як «відсутність хоробрості, мужності». Таким чином, в іспанській культурі тестікули розглядаються як символ хоробрості і відваги.

Другий синонімічний ряд об'єднує значення СФО зі значенням «бути ситим (по горло), наїстися від пуза»: *"estarhastalos (mismísimos) cojones"*, *"hinchársele (hinchársele) aunoloscojones"*, *"estarhastalosavarios"*, *"estarhastacataplines"*.

У третій синонімічний ряд входять СФО, що означає «набриднути, докучати, заважати»: *"tocaralguienloshuevosaothro"*, *"tenerhuevosalgo"*, *"tocarlescataplinesaalguien"*, *"tocarloscojones"*.

Четвертий синонімічний ряд складають СФО, що передають значення «ледарювати, нічого не робити»: *"tocarseloscojones"*, *"rascarseloscojones"*, *"tocarseunoloscataplines"*, *"rascarseloshuevos"*, *"tocarseloshuevos"*, *"amarrarle aunoloscojones"*, *"tocarselasbolas"*.

П'ятий синонімічний ряд включає СФО, що означають «не мати значення, нічого не значити»: *"importaruncojón"*, *"importartrescojones"*, *"importarunhuevo"*, *"tocarloscojones"*, *"pasarsealgordebajodeloscojones"*.

Є ще дуже велика кількість СФО з описуваними опорними компонентами, які не входять до вищевказаних синонімічних рядів.

Наведемо деякі приклади: *"notenermáscuojones"* (не мати можливості щось зробити); *"Cortarleaunoloscojones"* (вбити кого-небудь); *"Ponerleaalguienloscataplínesdecorbata"* (налякати); *"Amarrarlavacaporloscojones"* (нісенітниця, безглуздість); *"Detresparesdecojones"* (чудовий, дивовижний); *"Parecersecomounhuevoaotro"* (бути схожим як дві краплі води); *"Mandarcojones"* (невезіння, невдача, злий рок); *"Ponercojonesencimadelamesa"* (намагатися керувати); *"Sacarloscojones"* (хвалитися хоробрістю, сміливістю); *"Tontodeloscojones"* (дурний, дурний); *"Sentarcomounapatadaenloscojones"* (сильно дратувати, викликати досаду); *"Teneraalguiencogidoporloscojones"* (володарювати, підчиняти).

Як впливає з вищенаведеного матеріалу, СФО з генітальним соматизмом марковані чітко вираженою інтенсивною емоційно-експресивною конотацією, і саме ці СФО найбільш яскраво відображають своєрідність національно-культурного сприйняття іспанцями (особливо в зіставленні з українцями) картини світу.

Взагалі тема функціонування СФО, як уже зазначалося, в тому числі з різними опорними компонентами, надзвичайно різноманітна і широка. Вона потребує подальших спеціальних досліджень.

2.4. Молодіжний сленг та ЗМІ

Молодіжний сленг є досить популярним у мовленні молодіжних ЗМІ, які використовують його для "наближення" до читача. Останнім часом відчувається посилений інтерес до цієї теми, але фундаментальних наукових досліджень, присвячених висвітленню даного питання, небагато, крім того, специфікою теми є стрімкий розвиток та зміна досліджуваної лексики, що спричинює швидке "старіння" інформації, зокрема словників.

Останнім часом поширеним є залучення сленгових номінацій до

мовлення теле- та радіопередач, газет, журналів тощо. Це пояснюється тим, що автори намагаються наблизити їх до кола слухачів (читачів), надати відтінку молодіжної розкутості. Прийом популярний серед читачів, яким приємно мати спільну мову з виданням. У цьому випадку можна провести аналогію з жаргоном окремої сім'ї, компанії, який дуже цінується носіями і робить групу людей згуртованішими, дозволяє відрізнити "своїх" від "чужих". П. Білоус, доктор філологічних наук, говорячи про творчу індивідуальність автора, зазначає: "Часом автори, зокрема, з нинішнього молодого покоління літераторів, вдаються до навмисного нагромадження вульгаризмів або жаргонізмів, чим прагнуть підкреслити власну мовну "незакомплексованість" і продемонструвати особисту творчу розкутість" [42]. Ця думка стосується не лише письменників, а й журналістів – авторів молодіжних видань. Особливо, коли молоді письменники пишуть для періодики.

Як зазначає дослідниця сленгу Л. Ставицька, періодичні видання віддзеркалюють зміни у мовному середовищі соціуму, демонструючи широкий діапазон жаргоновживання у різних сферах. "Друковані ЗМІ, миттєво реагуючи на зміни у екстралінгвальній, мовній реальності та мовній свідомості українського соціуму, відбивали і продовжують відбивати соціально-стильове та функціональне розмаїття сучасного жаргоновживання різних соціодіалектів, що його структурують: кримінальне аргі, тюремна лексика, жаргон наркоманів, мафіозі, корпоративні, професійні жаргони, жаргонізована розмовна мова, політичний, міський сленг та ін." [64].

Спробуємо дослідити місце сленгової лексики на сторінках українських ЗМІ, цільовою аудиторією яких є молодь. Та переважна більшість таких видань виходить у світ російською мовою, що ускладнює можливість дослідити українські сленгові номінації у журналістських текстах.

Для дослідження були взяті журнали, які мають значну аудиторію і є частково або повністю українськомовними: “Молоко”, “5 балів”, “Експрес Cool”.

Л. Ставицька зазначає, що мова населення відображає мову журналістів. Таким чином, працівників ЗМІ “звинувачують” у поданні зниженої лексики як модної. Це твердження легко перевірити, звернувшись до рубрики “Письменность” у журналі “Молоко”. Дуже багато читачів намагаються писати мовою однієї з епатажних авторок видання Сої Лось, наслідуючи не лише її стиль та ритміку, а й специфічні слова і мовні особливості. Однак варто зважати й на те, що мова журналіста молодіжного видання (найчастіше молоді людини) є відображенням того мовного середовища, в якому він існує. Тому журналіст є каналом, через який специфічні слівця вузьких компаній проникають на сторінки преси, а далі – у щоденне мовлення читачів. Таким чином, зараз у молодіжному мовленні часто вживаними є російські слова в українській транскрипції з іронічним відтінком. Особливо виразно це видно з граматики, наприклад, таких слів: *зарісуюся, шютка, пєвічок, атмарозкі*.

Водночас, незважаючи на значну зросійщеність сленгової лексики, із загального словника молоді активно починає виокремлюватися власне український сленг. І знаковим є те, що він здобуває визнання на сторінках молодіжної преси. “Типу, от воно – анонімне уособлення зла. Журнал не зовсім впирає те, що його будуть асоціювати з...” [52, 39]; “Проте, вони дупля не відбивали, що початком усіх початків є натхнення. Я махала цю лінійку. Могли гарно повиганятись. І нагло фігачили у майбутнє. Найбільше харило – одягати панчохи. ...вантажили одне одного мудрими мислями...” [51]; “Сюжет і тексти безсовісно надерті з наступного Ірениного роману. Зруйнувати довірливу дитячу психіку вірняком. Уже встиг женитися, наклепати дітей... про які я, чувирло

дурне, поняття зеленого не мала... [50, 37].

Деякі дослідники пропонують класифікувати російські молодіжні ЗМІ за способом використання сленгу на дві групи: “Ті, що розмовляють сленгом” та “Сленг як експресивний засіб” [23]. У нашому випадку перша група майже не представлена, оскільки майже всі досліджувані видання використовують сленг не постійно, а лише в окремих випадках як засіб увиразнення (часто з іронічним відтінком).

Сленг досить часто трапляється в інтерв'ю, передаючи стиль мовлення героя. Наприклад, інтерв'ю Ірени Карпи журналу “Молоко”: “Тато навіть танцював, а мама відвалила несподіваний комплімент”; “А тато і так підвисає на музлі просунутому – йому на концертах просто комфортно”; “Заважає пиво з друзями, втикання, кіна різні”; “Купую книги і просто якось розслаблено живу, особливо не парюся”; “Потреби і раціон змінюються відповідно до того, в якій ситуйовині ти знаходишся”. Журналіст намагається підлаштуватися під інтерв'ююваного, розмовляючи однією з ним мовою: “Тебе не запарило постійно їздити?”, а відповідь у тому ж дусі: “Не, мені поки кайфово” [49, 46].

Дослідниця сленгу Л. Ставицька зазначає: “Якщо в самих публікаціях жаргонізми доцільні, то поява їх у назвах газетних рубрик навряд чи допустима” [65]. Та якщо мова йде про молодіжне видання, яке хоче мати спільну мову з читачем, то застосування сленгових номінацій у назвах рубрик не є настільки небажаним, крім того, воно не набуло значного поширення. Прикладом може слугувати назва рубрики “Комп.от” у журналі “Експрес Cool”. Власне, у цьому випадку видання пішло далі, використавши сленгове слово (хоча й в англійському варіанті написання) вже в назві журналу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

У сучасній Іспанії на зміну мовних смаків молодого покоління вплинули корінні соціально-культурні зміни в країні, що відбулися після закінчення тоталітарного режиму Франко, вступу країни до Європейського союзу та нинішніх глобальних соціокультурних перетворень в усьому світі. Наразі іспанську молодь приваблює все нетрадиційне, що йде врозріз із загальноприйнятими засадами; різко змінюються життєві цінності, ідеали, громадянські позиції і т.д. Молодим людям стала властива категоричність суджень, максималізм, неприйняття рад старших. Слід особливо підкреслити яскраво виражений факт розширення меж мовної свободи, яка стосується не тільки вживання ненормативних мовних засобів, але і вибору тем для спілкування. Спостерігається змінив уявленні про ідеали культурної («гарної») мови. Зараз багатьма молодими людьми при спілкуванні сміливо використовується обсцінні сленгізми як експресивні засоби.

Досліджуючи лексико-семантичну систему іспанського молодіжного сленгу, ми виділили низку основних семантичних полів (*Людина, Розвага, Випивка тощо*), які, в свою чергу, діляться на понятійний класи, підкласи, групи. До кожного семантичного поля входить чимала кількість лексем як позитивного так і негативного характеру.

Слід зазначити, що в іспанському молодіжному сленгу високочастотна метафоризація значень лексичних і фразеологічних одиниць. Таким чином, вживання метафор є одним з основних способів вираження емоцій у мові молоді. З'являються нові форми образності і нові номінативні одиниці, які нерідко служать джерелом полісемії, синонімії та навіть омонімії.

Особисто я вважаю, що вкрай важлива помірність і вибірковість у

вживанні молодіжного сленгу в житті і в ЗМІ зокрема. Найчастіше вживання сленгу в мові ЗМІ як експресії буває дуже вдало і ефектно. Але зловживання сленгом, а вірніше популяризація сленгізмів, на мій погляд, істотно знижує середній рівень мови, що особливо неприпустимо в друку і літературі.

Але найважливішим є те, що сленг відображає реалії життя молодих людей і часто свідчить про їх згубні пристрасті, помилкові уявленнях і стереотипи, обмеженість інтересів, нестачу духовного розвитку, низький рівень освіченості і, як наслідок, відчуженість від реальності і розгубленість. А тому, сленг виступає як індикатор сьогоденного дня молоді.

РОЗДІЛ 3. Переклад як необхідний компонент в ситуації двомовного спілкування

3.1. Пошук еквівалентів та аналогій при перекладі сленгу

Основна задача перекладача при досягненні адекватності - майстерно виконати різноманітні перекладацькі трансформації для того, щоб текст перекладу якомога точніше передавав всю інформацію, що містить текст оригіналу, дотримуючись відповідних норм мови перекладу. Збереження інваріантних стилістичних особливостей початкового художнього тексту, незалежно від його жанрової приналежності, є одним з найголовніших завдань будь-якого перекладу.

При перекладі сленгу найприроднішим є використання функціональних аналогів за наявності їх в мові перекладу. При їх відсутності можна удатися до просторіччя, яке додає тексту, що перекладається, необхідну характеристику відхилення від літературної норми.

Сленг представляє складність для перекладу, тому що деякі сленгізми можуть бути незафіксованими у словниках, враховуючи таку їх ознаку, як недовговічність та можливу тенденцію до зникнення. Вибір засобів вираження в мові перекладу залежить безпосередньо від з'ясування значення слова у контексті. Остаточний варіант перекладу повинен передавати не тільки значеннєві відтінки слова, але й експресивно-стилістичну забарвленість слова.

Часто контекст змушує відмовлятися від вибору однієї з варіантних відповідностей, тоді доводиться шукати новий варіант перекладу - контекстуальну заміну, коли у зв'язку з особливостями конкретного контексту перекладач відмовляється від використання існуючої лексичної відповідності та підбирає варіант перекладу, що підходить лише к даному випадку.

Розглянемо деякі приклади кінодіалога з фільму «Mentiras y gordas» (Секс, вечірки і брехня), що містить жаргонізми і проаналізуємо їх переклад на українську мову.

Наступний діалог розвивається в ситуації, коли двоє друзів на пляжі обговорюють, чим займуться цього літа.

- ¿Has visitado este festival el año pasado?	- Ти був на цьому фестивалі в минулому році?
- Sí. Unas tías, una música. Mucha fiesta tío, mucha fiesta.	- Так. Дівчатка, музика. Класно і весело.
- ¿Y este año?	- Ну а цього літа?
- ¿este año? No tengo pasta.	- Цього літа? У мене немає грошей.
- Yo tampoco.	- У мене теж.
- Pues tenemos que lorgamos como sea.	- Але ми повинні що-небудь придумати.
- Ya ves.	- Правильно.
- A joderse.	- Чорт.

Слово «tías» використовується, як ми вже зазначали, в молодіжному сленгу для позначення молодих дівчат в грубій або фамільярній манері. Тому ми вважаємо виправданим вживання перекладачем слова «дівчатка», так як воно в даній ситуації є українським еквівалентом іспанському слову «tías». Іменнику «pasta», який використовується в іспанському молодіжному жаргоні, відповідають такі українські слова як «бабло, бабки, зелень, лаве, капуста». При перекладі це слово було замінено нейтральним «гроші». Так само з використанням методу нейтралізації було передано вираз «a joderse», яке використовується для вираження роздратування, досади в досить грубій формі.

Ми вважаємо виправданим вживання слова «чорт», так як в

Україні це найпоширеніший спосіб передачі гніву й досади, що допускається цензурою. Випадком вільного перекладу, аналогією можна вважати переклад виразу «mucha fiesta tío, mucha fiesta» як «класно і весело», так як в даному випадку герой фільму використовує його для того, щоб позначити, що даний захід дуже популярний і його відвідує велика кількість людей, в перекладі ж швидше відображається характер того, що відбувається на фестивалі, ніж того, з яким розмахом воно проводиться.

Трохи згодом герої продовжують свій діалог на пляжі:

- Deberíamos hacer algo para sacar un poco de pasta.	- Ми повинні спробувати добути бабло.
- ¿Pues sí, pero qué?	- Але як?
- Vender pastillas.	- Продамо трохи таблеток.
- ¿Sabes lo que paso en el club «Trance»?	- Ти чув, що сталося в клубі «Транс»?
- ¿Que paso?	- Що?
- ¿Tú sabes quien es Chente?	- Ти знаєш Ченте?
- ¿Quien el amigo de Sonia?	- Друг Соні?
- Chente llevaba un monton de pastillas y un par de gramos de coca y algo de cristal. Y la policía le pilló.	- При ньому було багато таблеток, пара грамів кокаїну і кілька «кристалів» і поліція заарештувала його.
- Joder. Pobre chaval.	- От халепа. Шкода хлопця.
- Tenía 19 años como yo.	- Йому 19, як і мені.
- Ya ves. Hay que joderse.	- Чорт. Погано.

Розберемо вираз «un par de gramos de coca». Ми знаємо, що в іспанському наркоманському жаргоні слово «coca» це скорочення від cocaína - сорти наркотиків, відомого як кокаїн. Короткою формою до слова кокаїн в українському наркоманському жаргоні зазвичай

використовується слово «кокс». Використовуючи метод нейтралізації перекладач передав його при перекладі загальноприйнятим «кокаїн».

В Іспанії вираз «algo de cristal» може означати будь-який тип наркотику, що має порошкову основу. Це можуть бути такі наркотики, як метамфетамін або «МЕТ», ефедрин, «кокс», «темп», «лід», «кристал». Перекладач використовував таку лексичну трансформацію, як конкретизація: перевів назвою конкретного наркотику («кристал») то що в оригіналі дано як група наркотиків.

Слову «joder» і «joderse» в даному конкретному випадку так само може відповідати вигук «чорт», але щоб уникнути повторів ми вважаємо більш доцільним замінити його такими еквівалентами як «халепа», «капець», «ось лажа».

Випадком вдалого, еквівалентного перекладу буде переклад слова «pasta» словом «бабло».

У наступній ситуації дівчина скаржиться на зради свого хлопця наркоману, що знаходиться на межі передозування.

- ¿Qué pasa? ¿Me voy?	- В чому справа? Може мені піти?
- Yo estoy enamorada.	- Ні. Я закохана.
- Estar enamorado es una mierda tan grande como la que llevo por encima.	- Бути закоханим - відстій.

Справа в тому, що вираз «llevar por encima» так само є синонімом виразу «estar emborrachado», це якраз той стан яке відчуває герой знаходиться під сильним впливом наркотиків. Таким чином, він порівнює закоханість з наркотичним сп'янінням. В даному випадку перекладач знайшов еквівалент «бути закоханим - відстій», що, на нашу думку не до кінця відображає сенс, який хотів донести до глядача автор.

У наступній сцені ми бачимо наркоторговку, що розмовляє зі

своїм дилером.

<p>- ¿Que te pasa?</p> <p>- Voy a dejarlo.</p> <p>- Yeah</p> <p>- Lo de Chente me ha jodido. Yo tenía que haber estado con él en ese «After».</p> <p>- Tú no tienes la culpa.</p> <p>- Este es una mierda. Lo dejo tío. Estos últimos y acabo.</p> <p>- ¿Y qué vas a hacer?</p> <p>- ¿Yo que sé? Voy a Madrid allí nadie me conoce y puedo empezar. Encontrar algun trabajo no sé...</p> <p>- Si cambias la idea voy a traer una farlopa buenísima.</p>	<p>- В чому справа?</p> <p>- Я хочу зав'язати з цим.</p> <p>- Звичайно.</p> <p>- Ченте спіймав. Я повинна була бути з ним.</p> <p>- Ти не винна.</p> <p>- От лайно. З мене досить. Останній раз і все.</p> <p>- Чим ти будеш займатися?</p> <p>- Не знаю. Поїду в Мадрид, там мене ніхто не знає, я почну все з початку. Влаштуюся на роботу.</p> <p>- Якщо передумаєш у мене є відмінна наркота.</p>
---	---

Словник іспанських наркоманських жаргонізмів дає слово «farlopa» як один із синонімів слова *sosaína* (кокаїн), в українській розмовній мові також існує ряд синонімів до цього поняття, наприклад «порошок, пил, кокс». Перекладач вдається до генералізації і об'єднує ці поняття в більш широке за значенням «наркота». Слово «наркота» саме по собі стилістично забарвлене і, на нашу думку, цілком підходить для даного контексту. Вільним перекладом ми вважаємо переклад іспанської фрази «lo de Chente me ha jodido». Дієслово «joder», в даній ситуації, використовується для вираження крайньої стурбованості. У перекладі ми бачимо «Ченте зловили», в оригіналі ж не про якусь затриманні мови не йшло. Перекладач спотворює сенс фрази, порушуючи тим самим уявлення глядача про почуття героїні і руйнуючи комунікацію. Далі в субтитрах відсутня переклад до слова «after». Треба

зауважити, що слово «after» запозичено з англійської. «After» в Іспанії називають вечірки, які відкриваються після того, як основні клуби і дискотеки вже закриті. У українській мові подібним за значенням поняттям, так само запозиченим з англійської буде «after party». Прикладом адекватного, еквівалентного перекладу в цьому випадку слід вважати переклад пропозиції «este es una mierda», як «от лайно».

Ще одним прикладом використання еквівалентів при перекладі жаргонізмів є діалог наркоторговки і музиканта, який є її клієнтом.

- Tenemos que hablar.	- Нам потрібно поговорити.
- Ahora no tía, llevo un subidón.	- Не зараз. Я під кайфом.

В данному випадку перекладач надав повний еквівалент іспанському слову «subidón», що в українському наркоманському жаргоні є слово «кайф», тому ми вважаємо цей переклад адекватним.

3.2. Лексичні трансформації при перекладі сленгу

Як відомо, лексико-семантичні системи мов, що контактують при перекладі, суттєво відрізняються за обсягом, мотивацією вживання певних слів та картинами світу, що формують синтагматичні та парадигматичні відносини слів між собою. В процесі перекладу часто стає неможливим використати буквальний словарний відповідник, і перекладач вдається до перетворення внутрішньої форми слова чи словосполучення або ж його повної заміни, тобто до перекладацької трансформації. При лексичних перекладацьких трансформаціях робиться заміна окремих лексичних одиниць мови-джерела такими лексичними одиницями мови перекладу, які не є їх словарними еквівалентами, але саме вони забезпечують адекватне розуміння перекладу.

У своїй роботі „Теорія перекладу” В.Н.Комісаров виділяє такі типи

лексичних трансформацій, що застосовуються у процесі перекладу:

- ✓ Транскрибування і транслітерація;
- ✓ Калькування;
- ✓ Лексико-семантичні заміни: генералізація, конкретизація, модуляція, експлікація, адаптація, компенсація, ампліфікація.
- ✓ Антонімічний переклад [40].

Розглянемо дані трансформації на прикладі перекладів діалогів.

Перш за все, звернемо увагу на способи перекладу лексичної одиниці оригіналу шляхом відтворення її форми за допомогою букв мови перекладу -**транскрибування** і **транслітерацію**. При транскрибуванні відтворюється звукова форма іншомовного слова, а при транслітерації – його графічна форма (буквений склад). Найчастіше такий спосіб перекладу застосовується для передачі власних назв і імен, що не змінюють своєї форми при переносі в іншомовний текст. Наприклад:

Conversación de un chat (Argentina)

Salomé: ¡¡¡Hola!!! Me llamo Salomé y estoy recaliente porque ganó Alemania!!!
 ¡Como me gustaría que Tevez y Messi entraran a esta página y leyeran esto! Messi, te amo y Tevez también te admiro mucho. ¡¡¡Messi, sí, me encantas!!! Messi, te adoro.
 El partido estabas sentado en el suelo y no mirabas el partido,

Саломе: Привіт! Мене звать Саломе, і я не можу втримати еомцій, бо збірна Німеччини виграла!!!
 Як я б хотіла, щоб Тевез і Мессі зайшли на цю сторінку і прочитали це! Мессі, я люблю тебе і, Тевез, тебе також. Мессі, ти так мені подобаєшся, захоплююсь тобою.
 Протягом гри ти сидів на підлозі,

agachabas la cabeza. Vos sabés que tenés que mirar el partido por que tus compañeros estaban poniendo todo en la *cancha* para que ganemos, pero bueno... *el pato* se golpeó y perdimos porque el otro arquero la verdad malísimo para atacar. Bueno Tevez, la verdad mucha suerte y vos Messi te amo mucho, me *reencantas*.

María: Messi, *sosrelindo*, ¡es mío, mío, mío! ¡Sos *trola* Salomé!

Salomé: ¡Hola a todos! Solamente escribo para decirle a María que no *se pase* conmigo porque no me conoce y yo no *bardeo* a nadie. ¡Vos no sos la única *tipa* que hay en el mundo! Te crees que te va a *dar bola* a vos. Por dios, él le va a dar bola a una *piba* linda ¿Entendés? No nos va a dar bola a nosotras dos. ¡*Chau*, Messi!

Daniel: ¡Chicos o chicas! Messi no va a gastar su tiempo en ustedes. Claro, creen que Messi las va a *agregar* y van a chatear con él. Yo lo conozco a Messi, nos vimos una y otra vez en un club, me firmó la

навіть не дивлячись її, *схиливши* голову. Ти знаєш, що треба спостерігати за грою, тому що твої товариші робили все що було в їх силах на *футбольному полі*, але добре... *нікчема* наніс удар і ми програли, тому що, і правда, інший голкіпер занадто поганий, аби нападати. Добре, Тевез, тобі і правда щастило, і ти Мессі, дуже сильно тебе люблю, аж *дах зносить*.

Марія: Мессі, *тинеймовірно гарний*, мій, мій, мій! А ти *шльондра*, Соломе!

Саломе: Привіт усім! Я пишу лише, щоб сказати Марії, аби не *зв'язувалась* зі мною, тому що вона не знає мене, а я нікого не *ображала*. Ти не єдина *чіка* в світі! Віриш в те, що він *оберне* на тебе *увагу*? Облиш, він надасть перевагу гарній *дівчині*. Розумієш? А на нас двох навіть *не гляне*. *Чао*, Мессі!

Даніел: Хлопці та дівчата! Мессі не збирається витратити свій час на вас. Звичайно, вони думають, що Мессі збирається *додати* їх у *список* і поговорять з ним. Я

<p>camiseta mía de <u>Barcelona</u> y chateamos más de una vez, pero nada más. Yo les daría el mail, pero él no quiere y digamos que como es mi amigo no se los voy a dar, ehh. <u>Messi</u> está recansado de ustedes, chicas, no lo dejan en paz, pobreeee. La verdad, ustedes nuncavan a entender lo que es él. El es un <i>pibe de copado</i>.</p>	<p>знайомий з <u>Мессі</u>, ми зустрічалися неодноразово в клубі, він підписав мою сорочку <u>Барселони</u>, і ми не раз спілкувалися, але більше нічого. Я б вам дала пошту, але він цього не хоче, і, оскільки він мій друг, я ним не поділюсь, ага. <u>Мессі</u> осточортіли ви, дівчата, не даєте йому спокою, бідолага. Хоча, ви ніколи не зрозумієте, хто він насправді. Він <i>зашибезний хлопчина</i>.</p>
--	--

Як ми бачимо, при перекладі імен *Salomé, Daniel, Tevez, Messi* була застосована транслітерація: Саломе, Даніель, Тевез, Мессі.

Прикладом транскрибування може служити переклад запозичених слів, наприклад як в наступному діалозі між двома друзями з Чілі:

<ul style="list-style-type: none"> - ¿<u>Aló</u>? ¿Aló? - Sí, ¿está <u>Marcos</u>? - Espera un poco. - ¿<u>Marcos</u>, estás o no estás o estás ocupado? - <u>Sorry</u>, estoy, voy al tiro. - Apúrate que vas a llegar tarde. - Ahorita voy. Espérame en el <u>Apumanque</u>, el paradero. - Sí, está bien. Bye 	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Алло</u>? Алло? - Так, це <u>Маркос</u>? - Почекай трохи. - <u>Маркос</u>, це ти чи ні, чи ти зайнятий? - <u>Сорі</u>, я вже зараз йду. - Поспіши, а то запізнишся. - Я вже йду. Зачекай мене в Ель <u>Апуманке</u>, торговому центрі у Сантьяго. - Так, це добре. До побачення
--	---

В даному випадку транскрибуванням є переклад запозичених слів *Aló, Sorry*. Такожможемо бачити транслітерацію власної назви міста *Arumangué*.

Слід також зазначити використання **калькування**- перекладу лексичної одиниці шляхом заміни її складових частин – морфем чи слів – їх лексичними відповідниками у мові перекладу; при цьому нове слово копіює структуру лексичної одиниці мови-джерела. В даному випадку таким прикладом є переклад *Aló – Алло* та *Sorry–Сорі*. Ще одним прикладом є діалог двох студентів з Еквадору:

Roberto: ¡Hola, Vane! ¿Cómo estás?	Роберто: Привіт, Ване! Як ти?
Vanesa: Hola, bien ¿y tú?	Ванесса: Здорово, добре, а ти як?
Roberto: ¡Yo <u>super!</u>	Роберто: я <u>супер!</u>
Vanesa: ¿Qué tal, cómo te va en la <u>uni?</u>	Ванесса: Як діла? як ти в тебе в <u>уні?</u>
Roberto: ¡Ufff! De eso es mejor ni hablar.	Роберто: Уффф! Про це краще не згадувати.
Vanesa: ¿Por qué?	Ванесса: чому?
Roberto: Porque <i>estoy <u>supercansado</u></i> . Este año está muy difícil, muchos deberes, pruebas y eso.	Роберто: Тому що я <u>супервтомлений</u> . Цей рік дуже важкий, багато завдань, екзаменів і т. д.
Vanesa: ¡Ahhhh! Sí, entiendo pero ¿qué más da? ¡tenemos que estudiar!	Ванесса: Аххх! Так, я розумію, але <i>шо ж робити?</i> Ми повинні навчатися!
Roberto: <i>Ajá</i> y tú ¿a dónde vas?	Роберто: <i>Ну да, да</i> , а ти, куди ти йдеш?
Vanesa: A mi casa.	Ванесса: Додому.
Roberto: ¿Sigues viviendo por el norte?	Роберто: Ти все ще живеш на півночі?
Vanesa: Sí, <i>obvio</i> .	

<p>Roberto: Oye a ver ¿si un día nos reunimos con todos los chicos del <i>cole</i>, vale?</p> <p>Vanesa: Sí, como no.</p> <p>Roberto: Bueno, nos vemos. Yo me bajo en la siguiente parada.</p> <p>Vanesa: Bye, te cuidas, mi Robert.</p>	<p>Ванесса: Так, <i>звичайно</i>.</p> <p>Роберто: слухай, може якось зустрінемося із хлопцями та дівчатами з коледжа?</p> <p>Ванесса: Так, чому б ні.</p> <p>Роберто: ну добре. Я виходжу на наступній зупинці.</p> <p>Ванеса: До побачення, бережи себе, мій Роберт.</p>
--	--

Як ми бачимо, яскравим прикладом калькування є вирази *super*, *supercansado*, *uni* – супер, супервтомлений, уні.

Ще однією лексичною трансформацією є **експлікація** (описовий переклад). Лексична одиниця мови оригіналу замінюється словосполученням, що пояснює визначення цього значення з метою адекватного перекладу. Наприклад:

<p>- Querida, ¿qué pedimos? Hay <u><i>milanesas, asado, merluza, puchero, ravioles, pizza.</i></u></p> <p>- ¿No pedimos <u><i>fiambre de entrada?</i></u></p> <p>- No, cuesta un <u><i>huevo y medio.</i></u> ¡No, no y no! una ensalada de porotos y repollo.</p> <p>- ¡<i>Pichulcro!</i> Además, de plato principal quiero <u><i>chorizoo lomo con batatas!</i></u></p>	<p>- Кохана, що замовимо? Є <u><i>м'ясо в паніровці, м'ясо смажене на грилі, хек, пучеро – креольська страва з гороху, м'яса та овочей, італійські равіолі та піца.</i></u></p> <p>- Ми не замовимо жодної <u><i>холодної закуски?</i></u></p> <p>- Ні, це коштує <u><i>дуже дорого.</i></u> Ні, ні і ні! Салат з квасолі та капусти.</p> <p>- <i>Жмот!</i> Також, на основну страву я хочу <u><i>чорісо (копчена ковбаса з перцем)</i></u> та свинину з</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - ¿Y para tomar que querís, gaseosa o soda? 	<p><u>солодкою картоплею!</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - А що ти хочеш попити, солодку воду або содову?
<ul style="list-style-type: none"> - ¡Amarrete! ¿Me querís engrupir? ¡Quiero vino! 	<ul style="list-style-type: none"> - Жадоба! Ти хочеш мене надурити? Я хочу вина!
<ul style="list-style-type: none"> - ¡Sos curda como tu vieja! ¡Mirá que te vas a <u>poner en pedo!</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - Ти, п'яниця як і твоя стара! Подивись, ти ж збираєшся <u>нажертись в хлам!</u>
<ul style="list-style-type: none"> - ¡Qué ordinario! ¡Sácate la servilleta del cuello! 	<ul style="list-style-type: none"> - - Який нахаба! Зніми салфетку з шиї!

В даному випадку при перекладі страв іспанської кухні (*milanesas, asado, merluza, puchero, ravioles, pizza, fiambre de entrada, chorizo, batatas*) було доцільно застосувати експлікацію для адекватного перекладу. Недоліком цього виду трансформацій є багатослівність, тому треба намагатись дати найкоротше пояснення.

Також ми бачимо приклади **адаптації** (заміна невідомого відомим, незвичного звичним): *cuesta un huevo y medio* – коштує дуже дорого; *poner en pedo!* – нажертись в хлам. Ця лексична трансформація часто застосовується при перекладі фразеологізмів, сленгізмів, усталених фраз, які передбачає суспільна традиція.

Наведемо приклади адаптації з діалогу між двома закоханими (Аргентина):

<ul style="list-style-type: none"> - Querida, ¿vamos a <i>morfar</i>? ¡Tengo un <u>ragú!</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - Кохана, ми йдемо щось <i>потріскати</i>? В мене <u>ВОВЧИЙ</u>
<ul style="list-style-type: none"> - Fenómeno, pero no me lleves al <i>bodegón berreta</i> de siempre, vamos a un lugar <u>bacán.</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - Дивовижно, але не тяни мене до якогось <i>брудного кабаку</i> як завжди, ходімо в якесь <u>дороге</u>
<ul style="list-style-type: none"> - ¡Qué pesada! Vayamos a <i>la cantina</i> nueva de la otra cuadra. 	<ul style="list-style-type: none"> місце.

- ¡Ufa, sos un <i>pijotero</i> !	- Зануда! Ходімо в новий
- Pero soy el que <i>para la olla</i> .	<i>недорогий ресторанчик</i> в іншому
- ¡ <i>Tarado</i> ! Bueno, pero vamos en auto.	кварталі.
- <i>Macanudo</i> , no te <i>empilches</i> mucho.	- Уф, а ти <i>скнара</i> !
- ¿Voy a ir con esta <i>facha</i> ?	- Але це я <i>на хліб заробляю</i> .
- ¡Vamos como quieras!	- <i>Бовдур</i> ! Добре, але ми їдемо на машині.
	- <i>Чудово</i> , але не дуже <i>наряжайся</i> .
	- Я піду в такому <i>вигляді</i> ?!
	- Йди, як хочеш!

Конкретизація -- заміна слова або словосполучення з широким предметно-логічним значенням на одиницю мови перекладу з більш вузьким значенням. В результаті одиниця мови-джерела виражає родові поняття, а одиниця мови-перекладу – більш вузьке видові поняття, яке входить до складу данного роду. В багатьох випадках застосування конкретизації пов'язане з тим, що у мові перекладу відсутнє слово з таким же широким значенням. Наприклад:

Daniel: ¿ <i>Qué onda</i> ? ¿ <i>Como estas</i> ?	Даніель: <i>Привіт</i> , як справи? Як ти?
Lili: <i>Aquí, rolando</i> ¿y tú?	Лілі: Та так, <i>кручусь</i> , а ти?
Daniel: ¡ <i>Nais</i> ! ¿ <i>Cómo</i> te fue en tu clase de baile?	Даніель: <i>Чудово</i> ! Як твої заняття танцями?
Lili: <i>Chido</i> , gracias. Pero quiero aprender salsa, tú me puedes mover, ¿no?	Лілі: <i>Класно</i> , дякую. Але я хочу навчитись танцювати сальсу, ти можеш допомогти мені, так?
Daniel: Sí, <i>man</i> , con mucho gusto. Si quieres mañana en mi jaula podemos mover el bote.	Даніель: Так, <i>бро</i> , із задоволенням. Якщо хочеш, можемо <i>потанцювати</i> завтра у мене в залі.
Lili: ¡ <i>Vientos</i> ! ¿A qué hora te <i>caes del trabajo</i> ?	Лілі: <i>Відпад</i> ! О котрій ти <i>притаранюєш з роботи</i> ?
	Даніель: О 6 вечора, тобі підходить?

Daniel: A las 6:00 pm, ¿te late a esa hora?	Лілі: Так, <u>диски</u> нести?
Lili: Sí, pero ¿debo llevar <u>platos</u> ?	Даніель: Ні, у менеє декілька.
Daniel: No, yo tengo varios.	Лілі: Гарзд.
Lili: Vale.	Даніель: Ну добре, тепер ходімо у <u>кафешку</u> ... ха-ха.
Daniel: Bueno, ahora vamos a la <u>cantina</u> ... jaja.	Лілі: Так, я вже зголодніла ... ха-ха.
Lili: Sí, ya tengo hambre... jaja.	

У даному випадку *диски* є конкретизацією слова *platos* (блюдо, тарілка округло форми), також можна відмітити переклад *cantina* (бар, закусочна) як *кафешка*, що також є прикладом даної лексичної трансформації.

Генералізація є процесом протилежним доконкретизації– це заміна мовної одиниці оригіналу, яка має більш вузьке значення, одиницею перекладу з більш широким значенням. Наприклад діалог двох друзів на вулиці (Пуерто-Ріко):

- ¡Eh, chaval! ¿Estás lastimado?	- Привіт, чувак! Ти ранений?
- No, tengo esto y me duele mucho...	- Ні, у мене лише це, і дуже болить ...
- ¿Por qué no vas al hospital?	- Чому ти не підеш до лікарні?
- No, estoy amargado, me <i>dieron una piña</i> y me <i>sacudieron</i> todo....	- Ні, в мене депресія, мене <i>поколотили, відбили</i> все ...
- ¿Quién?	- Хто?
- Mi tío, el Santiago.	- Мій дядько, Сантьяго.
- ¿Tu propio tío?..¿Qué horror! ¿Cuándo?	- Твій рідний дядько?.. Який жах! Коли?
- La semana pasada.	- Минулого тижня.
- ¿Y ahí te dio?	- А як він тебе?
- <u>Tiene un metro ochenta</u> , calza	- <u>Він під два метри</u> , близько

<p>cuarenta y cinco, me mató ... casi.</p> <p>- Te <i>dio una piña</i>... una patada, ¿entonces? Te rompió toda la cara, te dejó la nariz así, todo <i>sacado chocolate</i>, mal ... ¿vamos al <u>médico</u>?</p> <p>- De vuelta me voy, ahora tengo prisa. La otra vez también nos pelearemos...lo sé... Me voy.</p>	<p>сорока п'яти років, він мене вбив ... майже.</p> <p>- Він <i>поколотив</i> тебе ... ногою, тоді? Він розбив тобі все обличчя, ніс... в тебе <i>кров'яне м'ясо</i> на тому місці, погано ... ми йдемо до <u>лікарні</u>?</p> <p>- Зараз я йду назад, поспішаю. Наступного разу ми також поб'ємось... Я впевнений ... Піду я краще.</p>
---	--

Переклад «Він під два метри» є генералізацією від виразу *Tiene un metro ochenta*, також яскравим прикладом є *médico* – лікарня.

Заміна слова/словосполучення мови-джерела одиницею мови перекладу, значення якої впізнається не на базі словарних відповідностей, а логічно виводиться із контексту називається **модуляцією**, або **смісловим узгодженням**. Наведемо приклади з діалогу між двома друзями (Колумбія):

<p>- ¡Ehhh, Juan! <u>Hola, ¿qué hay?</u></p> <p>- Nada. Todo bien. ¿Mañana <u>salimos a rumbera?</u></p> <p>- ¡<u>Jo!</u> No sé, que visito a Rosita.</p> <p>- ¿Rosita? ¿y quién es esa?</p> <p>- Ahhh.. .mi novia. Tiene el <i>culito</i> más bonito de todo el mundo.</p> <p>- <u>Síííí</u>, Felipe. Bueno, y el viernes, ¿nos <u>tomamos unos tragos?</u></p> <p>- El viernes. Bueno, sí bueno,</p>	<p>- Ей, Хуан! <u>Здоров, як ся маєш?</u></p> <p>- Нічого. Все добре. Завтра <u>йдемо на гулянку?</u></p> <p>- <u>От халепа!</u> Не знаю, я йду до Росіти.</p> <p>- Росіта? А це хто?</p> <p>- Еее... моя дівчина. В неї найкрасивіша <i>попка</i> в усьому світі.</p> <p>- <u>Зрозуміло</u>, Феліпе. Що ж, а в п'ятницю <u>пропустимо кілька</u></p>
--	---

bueno.	<u>стаканчиків?</u> - П'ятниця. Ну, так, добре.
--------	--

Diálogos entre dos amigos (Argentina):

- ¡Hola, Paulo!	- Привіт, Пауло!
- Aló, Tigre. ¿Te gusta ese Foro?	- Привіт, Тигр. Тобі подобається цей форум?
- <u>Aquí andamos, tirando...</u> ¿y a tí?	- <u>Да так собі...</u> а тобі?
- Bueno, por lo que veo, <u>no funciona bien.</u>	- Ну, судячи з того, що я бачу, <u>він працює погано.</u>
- Sí, es muy feo, muy incómodo, no invita a estar aquí totalmente...	- Так, він дуже страшний, незручний, взагалі не приваблює ...
- Nuestra gente no ha venido o no quiere <u>divertirse</u> también aquí.	- наш народ також сюди не заходить або ж просто не хоче тут <u>зависати.</u>
- Pues, no lo soporto más.. <u>¡Chau!</u>	- Ну, я більше не можу це терпіти .. <u>До побачення!</u>
- <u>¡Chaucito!</u>	- <u>Пока!</u>

Окрім випадків модуляції у цьому діалозі, можемо бачити приклади **антонімічного перекладу** – заміни стверджувальної форми в оригіналі на заперечну в перекладі чи навпаки. В рамках антонімічного перекладу одиниця мови оригіналу може замінюватись не тільки прямо протилежною одиницею мови перекладу, але й другими словами і словосполученнями, що виражають протилежну думку. Ще приклад з діалогу друзів (Еквадор):

Alejandro: ¡Hola, Pedro! ¿Qué tal la <i>farra</i> de ayer?	Алехандро: Привіт, Педро! Як вчорашня <i>гулянка</i> ?
Pedro: <u>Bien</u> , <i>man</i> . Aunque tomé mucho licor...	Педро: <u>Непогано</u> , <i>друзе</i> . Хоча випив дуже багато спиртного ...

Alejandro: ¿Estás con resaca?	Александро: В тебе похмілля?
Pedro: Sí...	Педро: Так ...
Alejandro: Pero, tómate algo para que te pase el dolor.	Александро: Але, випий щось від болю.
Pedro: Ya me tomé. ¡Ojalá me pase rápido! Más tarde tengo una cita con una <i>pelada</i> .	Педро: Вже випив. Хутчіше б пройшло! Пізніше в мене побачення з дівчиною.
Alejandro: ¡Vaya! ¿La conozco?	Александро: Вау! Я її знаю?
Pedro: ¡No, no, no!!	Педро: Ні, ні, ні!
Alejandro: Entonces, ¿no vas a ir a jugar fútbol en el barrio?	Александро: Отже, не збираєшся грати у футбол у дворі?
Pedro: No creo que <u>me alcance el tiempo</u> . Es que voy a ir a cenar en mi <i>pelada</i> .	Педро: Думаю, що <u>невстигну</u> . Я збираюся вечеряти із <i>дівчиною</i> .
Alejandro: Ok, entonces te veo en la noche. ¡Suerte en todo!	Александро: Гарзд, тоді побачимось ввечері. Щасти в усьому!
Pedro: ¡Nos vemos, mano!	Педро: побачимось, друже!

Також слід зазначити не менш важливі трансформації такі як: **компенсація** – елементи смислу, об'єктивно втрачені при перекладі із за різниці культур, які передаються іншими лексичними одиницями, при чому необов'язково у тому ж самому місці тексту, що і в оригіналі. Таким чином компенсуються іронія, гумор, каламбури, або емоційні висловлювання.

Ампліфікація – заміна скороченої назви якоїсь організації чи місця мови-джерела на повну назву мови перекладу. Прийом вимагає добрих краєзнавчих знань.

В процесі перекладу інформації перекладач відшукує потрібне значення слова серед всіх можливих, якщо це слово полісемантичне.

Зміст слова не автономний; він залежить від контексту, тому перекладач повинен вміти аналізувати контекст. Часом перекладачу достатньо аналізу самого слова, щоб відібрати потрібне значення, часом треба вийти на рівень словосполучення чи речення, а часом знадобиться прочитати весь текст, щоб зрозуміти всі нюанси значень незнайомих слів. Отже, перекладацька праця потребує терпіння, мовної догадки та широкої освіти.

3.3. Граматичні трансформації при перекладі сленгу

Важко надати повний список лексико-граматичних трансформацій. Граматичні нюанси настільки численні і специфічні, що завжди лишають місце для нового неочікуваного варіанту перекладу. Загалом, вони можуть бути зведені до чотирьох типів: *конверсії, перестановки, додавання, опущення*.

Конверсія – один з найрозповсюдженіших видів граматичних трансформацій, що стосуються як морфології так і синтаксису. Граматичними замінами можуть бути: зміна роду і відмінку іменника, перехід з однини до множини, заміна пасивної конструкції активною чи навпаки, заміна інфінітивної чи герундіальної конструкції підрядним реченням. В цих трансформаціях приймають участь всі частини мови, всі члени речення і всі синтаксичні конструкції, що і пояснює їх численність і різноманітність. Наведемо приклад конверсії з діалогу двох друзів (Іспанія):

<p>¿Que tal el <i>finde</i>, <i>tió</i>? <i>De lujo, me fui</i> con unos colegas de la <i>uni</i> a unos <i>garitos</i> en plan <i>popero</i> y tal.</p>	<p>- Як кінець тижня, друже? - Крутяк, <u>гуляли</u> з одногрупницями з <i>універу</i> в <i>барі</i> з поп музикою та ін.</p>
<p>¿Cómo andaba el ambiente de <i>ribas</i> por allí?</p>	<p>- Як там щодо <i>дівчат</i>?</p>

<p><i>Telita fina, <u>estuve</u> de charleta con una de Madrid pero al final mucho <u>lirili y poco lerele, una estrecha del corón.</u></i></p> <p>¿Pero estaba <i>rica</i> o qué?</p> <p>Tenía <i>dos peras como dos pantes,</i> tío.</p>	<p>- Да купу, <u>терли</u> з однією з Мадрида, але в решті решт <i>багато слів – мало діла, якась фригідна.</i></p> <p>- Але ж сексі?</p> <p>- В неї <i>буфера</i> були як дві диньки, чувак.</p>
--	---

<p>Daniel: ¿Qué onda? ¿Cómo estás?</p> <p>Lili: Aquí, <u>rolando</u> ¿y tú?</p> <p>Daniel: ¡Nais! ¿Cómo te fue en tu <u>clase de baile</u>?</p> <p>Lili: <i>Chido</i>, gracias. Pero quiero aprender salsa, tú me puedes mover, ¿no?</p> <p>Daniel: Sí, <i>man</i>, con mucho gusto. Si quieres mañana en mi jaula <u>podemos mover el bote</u>.</p> <p>Lili: ¡Vientos! ¿A qué hora te <i>caes del trabajo</i>?</p> <p>Daniel: A las 6:00 pm, ¿<i>te late</i> a esa hora?</p> <p>Lili: Sí, pero ¿debo llevar <u>platos</u>?</p> <p>Daniel: No, yo tengo varios.</p> <p>Lili: Vale.</p> <p>Daniel: Bueno, ahora vamos a la <u>cantina</u>... jaja.</p> <p>Lili: Sí, ya tengo hambre... jaja.</p>	<p>Даніель: Привіт, як справи? Як ти?</p> <p>Лілі: Та так, <u>кручусь</u>, а ти?</p> <p>Даніель: Чудово! Як твої <u>заняття танцями</u>?</p> <p>Лілі: Класно, дякую. Але я хочу навчитись танцювати сальсу, ти можеш допомогти мені, так?</p> <p>Даніель: Так, <i>бро</i>, із задоволенням. Якщо хочеш, <u>можна потанцювати</u> завтра у мене в залі.</p> <p>Лілі: Відпад! О котрій ти <i>притаранюєш з роботи</i>?</p> <p>Даніель: О 6 вечора, тобі підходить?</p> <p>Лілі: Так, <u>диски</u> нести?</p> <p>Даніель: Ні, у мене декілька.</p> <p>Лілі: Гарзд.</p> <p>Даніель: Ну добре, тепер ходімо у <u>кафешку</u>... ха-ха.</p> <p>Лілі: Так, я вже зголодніла ... ха-ха.</p>
---	---

Другий вид граматичних трансформацій, який зводиться до зміни

лінійного розташування елементів висловлювання, найчастіше – членів речення називається **перестановкою**. Діалог:

- ¡Hola, chica! ¿Cómo estás? ¿Cómo te va la vida?	- Привіт, подруго! Як справи? Як поживаєш?
- Regular.	- Нормально.
- Pero, ¿por qué ves así? ¿Te había pasado algo?	- <u>Щось трапилося? Чому ти так виглядаєш?</u>
- Mi marido... Hemos enfadado.	- Мій чоловік ... Ми посварилися.
- ¿Tu no llevas bien con tu marido? ¿Andrés te ofende? ¿Verdad? Lo suponía.	- Не можеш поладити зі своїм чоловіком? Андрес тебе ображає? Да? Я так і знала.
- ¡No! No es capaz de <u>matar</u> una <u>mosca</u> . Pero estoy cansada, <i>coño</i> , de sus tonterías. Estoy harta. ¡ <i>Hostia!</i> No puedo soportarlo.	- Ні! Він і <u>муху</u> нездатний <u>вбити</u> . Але я втомилася, <i>чорт</i> , від його дурниць. З мене досить. <i>Дідько!</i> Більше так не можу.
- ¡Tranquilízate! No te preocupes. Todo va a resolverse.	- Заспокойся! Не хвилюйся. Все налагодиться.

Додавання – граматична трансформація, при якій у перекладеному тексті з'являються нові лексичні елементи, експліцитно розкриваючи те, що в оригіналі виражено граматично. Наведемо приклад даної граматичної трансформації з діалогу двох друзів (Іспанія):

- ¡Hola, tío!	- Привіт, друже!
- Hola! ¿Cómo has estado?	- Привіт! Як справи? <u>Як поживаєш?</u>
- Como siempre, bien. ¿Cómo es en uní?	- <u>Ну, як завжди, добре. Як справи в універі?</u>
- Allí, algo <i>jodido</i> , la verdad. Tantas tareas que me <i>tienen chino</i> . Ja, ja, ja.	- По правді, хреновастенько. Стільки завдань, <u>вже</u>

- Pues, para <i>joderte la vida</i> . ¡Ja, ja, ja!	осточортіло. Ха-ха-ха
- Es que es el año más <i>trabado</i> de la carrera, por eso. ¿Qué vas a hacer hoy?	- Ну, <u>це</u> щоб ти не сумував. Ха-ха-ха!
- Quedamos con <i>un tronco</i> para ir <i>de marcha</i> al centro.	- Річ в тому, що це найскладніший рік навчання. <u>А</u> що ти збираєшся зробити сьогодні?
- ¿Va a <i>estar la noche en blanco</i> ?	- Зустрічаємось з другом, йдемо потусити <u>десь</u> в центр..
- Sí, todos <i>los garitos</i> van a estar abiertos hasta las tantas.	- <u>Всю</u> ніч будете тусити?
- Uff, la noche promete <i>movida</i> ...	- Так, усі кабаки будуть відкриті допізна.
- Vamos a <i>apuntar</i> a la Marta, a la Carmen. Pues, ven ya.	- Уфф, <u>ця</u> ніч обіцяє бути веселою ...
- ¡Hasta luego!	- Давай туснемо з Мартою або Кармен. А, ось вони вже йдуть.
	- До зустрічі!

Ще одним видом вид граматичних трансформацій, протилежним додаванню є **опущення**. Мова йде про опущення в перекладі надлишкових мовних одиниць. Наприклад:

- ¡Pero sí, es José!!! ¿Cómo <u>te trata</u> la vida? ¡ <i>Cuánto tiempo hace que no te veía el pelo!</i>	- Боже мій, це ж Хосе! Як в тебе життя? <i>Скільки літ, скільки зим не бачилися!</i>
- Pues aquí me ves, <i>tirandillo</i> , <u>que nada</u> , que <i>la vida da vueltas, maja</i> ... ¿y tú cómo estás?	- Ну, ось ти бачиш мене, і <i>чудненько</i> , життя <i>повне сюрпризів, красуня</i> ... а ти, як ти?
- ¡Perfecto! ¡Mañana <u>mismome</u> piso de aquí!	- Відмінно! Завтра я <i>зматуюсь</i> звідси!
- <u>Oye</u> , ¿tú de qué vas?	- По що це ти?
- Qué no lo sabes! He ganado una beca y me voy a estudiar por un	- Невже не знаєш? Я отримала стипендію і їду навчатися у

<p>semestre a Barcelona. ¿Cómo te suena?</p> <p>- <i>Chavola, ¡yo contigo alucino! ¿Y desde cuándo eres tú tan empollona que te dan beca y <u>todo</u>? ¡Tú que no puedes ver los libros!</i></p> <p>- <i>Eh, ¿qué rollo me estás metiendo? Yo leo <i>mogollón</i>, cualquier empollón de biblioteca te lo confirmará. Además, por pasar 6 meses en Barcelona tú también dejarías de <i>hacer novillos</i> y te pondrías a estudiar. ¡Barcelona mola!</i></p> <p>- <i>Bueno, pues entonces vale. Pero, <i>tía</i>, que tenías que haberme <i>dado un toque</i> antes de comenzar esta <i>movida</i>, así yo también <u>me metía</u>...</i></p> <p>- <i>Pues nada, <i>majo</i>, que para el semestre que viene tienes oportunidad... oye, tengo prisa. Pásate esta noche por mi casa, nos tomaremos unos <i>bocatas</i>, ¿vale? Pero igual <i>por si las moscas</i>, ponme una <i>pérdida</i>.</i></p> <p>- <i>Vale, maja, <u>ahí</u> estaré <i>contra viento y marea</i>. ¡Adiós!</i></p> <p>- <i>Lo dicho, José.</i></p>	<p>Барселоні на семестр. Як тобі?</p> <p>- <i>Дівчино, я чмарнію від тебе! І відколи це ти стала таким ботаніком, що тобі дали стипендію? Тобі, тій хто терпіти не може книг!</i></p> <p>- <i>Гей, чого ти <i>приписуєш</i> мені цю <i>брехню</i>? Я <i>багато</i> читаю, будь-який бібліотекар-ботанік підтвердить це. Тим паче, заради 6 місяців навчання у Барселоні, ти б також перестав <i>прогулювати заняття</i> та почав би навчатись. Барселона <i>рулить!</i></i></p> <p>- <i>Ну, тоді гаразд. Але, <i>подруго</i>, ти повинна була <i>дзвякнути</i> мені до того, як розпочати цю <i>затию</i>, аби я також ...</i></p> <p>- <i>Ну, нічого, <i>красунчику</i>, в тебе є можливість наступного семестру... слухай, я поспішаю. Заходь сьогодні ввечері до мене, зїмо кілька бутербродів, добре? Але, <i>на всякий випадок</i>, залиш <i>пропущений дзвінок</i>.</i></p> <p>- <i>Гаразд, <i>красотка</i>, я буду <i>що б там не було</i>. До зустрічі!</i></p> <p>- по руках, Хосе.</p>
---	--

Слід також зазначити, що артиклі, допоміжні дієслова у заперечних чи питальних реченнях відсутні в українській мові, тому вони не перекладаються взагалі.

José: ¡Hola, Marcos! ¿Dónde estabas ayer?	Хосе: Привіт, Маркос! Де ти вчора був?
Marcos: ¡Hola, <i>macho</i> ! Estaba cenando con mi familia.	Маркос: Привіт, <i>бро</i> ! Я вечеряв із своєю сім'єю.
José: Te estuve llamando toda <u>la</u> noche.	Хосе: Я до тебе всю ніч дзвонив.
Marcos: ¿Sí? ¿Para qué me llamabas tanto?	Маркос: Да? І чого ти наярював?
José: Es que mi tía me regaló dos entradas para <u>el</u> concierto de "Simple plan" y quería que vinieras conmigo.	Хосе: А того, що моя тітка дала мені два квитки на концерт "Сімпл план", і я хотів, щоб ти пішов зі мною.
Marcos: ¡¡Ah, huy!! ¡Qué mala suerte! ¡ <i>Jo</i> ! ¿Pero tu fuiste?	Маркос: От блін!! Не пощастило! <i>Чорт!</i> Але ти ж пішов?
José: Sí, yo fui.	Хосе: Так, звісно пішов.
Marcos: ¿Y qué tal estuvo?	Маркос: І як?
José: De lo mejor, había mucha gente, <u>el</u> sonido estuvo súper, <u>las</u> luces eran <i>cojonudas</i> , verdes y azules, y la gente gritaba entusiasmada.	Хосе: Все було круто: багато людей, звук - супер, освітлення <i>потрясне</i> , зелене та синє, а люди кричали з ентузіазмом.
Marcos: ¡Oh, qué bien! ¡Qué bueno que lo pasaste tan bien!	Маркос: Ой чудово! Добре, що так класно провів час!
José: Y a ti ¿Cómo te fue en tu cena?	Хосе: А ти, як пройшла вечеря?
Marcos: <i>Genial</i> , hubo música en vivo y había mucha comida deliciosa y unos postres estupendos y estuvo	Маркос: <i>Відмінно</i> , там була жива музика, багато смачної їжі та дивовижні десерти, і звісно, вся моя родина.
	Хосе: На щастя, вчора ми обидва провели час добре.

toda mí familia.	Маркос: Так, вчора був <i>крутий</i>
José: Por suerte <u>los</u> dos nos lo pasamos bien ayer.	день.
Marcos: Sí, ayer fue <u>un</u> día <i>guay</i> .	

Граматичні трансформації є найкращим шляхом досягнення еквівалентності перекладу. Слід звернути увагу на те, що лексичні одиниці, що передають понятійний зміст тексту, виступають у певних граматичних формах і тому значення, виражені цими формами можуть становити джерело додаткової денотативної інформації. Тим самим, ще раз підтверджується актуальність передачі в перекладі значень граматичних одиниць.

ВИСНОВКИ ДО РОДІЛУ 3

Незважаючи на те, що до цих пір поняття «трансформації» трактується лінгвістами неоднозначно, в загальному вигляді, перекладацька трансформація визначається як перетворення, за допомогою якого можна здійснити перехід від одиниць оригіналу до одиниць перекладу. Серед трансформацій, незважаючи на існуючу різноманітність класифікацій, більшість лінгвістів виділяють два основних: граматичні (конверсія, перестановка, опущення, додавання) та лексичні (транскрибування і транслітерація; калькування; лексико-

семантичні заміни: генералізація, конкретизація, модуляція, експлікація, адаптація, компенсація, ампліфікація та антонімічний переклад). Причому, треба враховувати той факт, що часто ці два види трансформацій поєднуються один з одним. Виділення даних перекладацьких трансформацій здійснюється на основі різних причин, що викликають ці трансформації.

Необхідність граматичних трансформацій викликається, в першу чергу, відмінностями в структурі двох мов, яке проявляється в повних або часткових розбіжностях. Лексичні трансформації потрібні через лексичні розбіжності різної семантичної структури мов, тобто розбіжністю значень слів, різної сполучуваності або відсутність слів відповідного значення в мові, на яку робиться переклад, або через відмінності у вживанні слів. Трансформації рідко зустрічаються в «чистому вигляді». Як правило, різного роду трансформації здійснюються одночасно, тобто поєднуються одна з одною – перестановка супроводжується заміною, граматичне перетворення – лексичним і т.д.

Уміння легко і вільно ними користуватися – запорука адекватного перекладу.

Таким чином, для досягнення «адекватності перекладу», перекладач використовує трансформації з тим, щоб текст перекладу з максимально можливою повнотою передавав всю інформацію, укладену в початковому тексті, при суворому дотриманні норм.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Робота присвячена дослідженню перекладу сленгізмів як діалогу двох культур. В ході роботи нам вдалося вивчити проблематику етимології та сутність сленгу, класифікувати іспанський молодіжний сленг сьогодення, а також визначити найбільш продуктивні методи

перекладу сленгу з іспанської на українську мову.

Термін «молодіжний сленг» можемо визначити як слова, що вживаються тільки мовцями певної вікової категорії, які заміняють повсякденну лексику і характеризуються розмовним, а інколи і фамільярним забарвленням.

Незважаючи на те, що ми є свідками нової хвилі активізації сленгу (після трьох попередніх у ХХ ст.: у 20-і рр., 50-і рр., 79-80 рр.), сучасний молодіжний жаргон як різновид соціального діалекту за своєю суттю той самий, що й жаргони попередніх років. По-перше, він обслуговує певну соціальну групу, що є його творцем та носієм (і зрозумілий саме їй). По-друге, він значною мірою використовує засоби попередніх етапів свого функціонування, причому не лише власне молодіжного, а й жаргону злочинців, кримінальних злочинців, тобто прослідковується певна закономірність. Жаргонні утворення і далі постійно оновлюються, модифікуються, урізноманітнюються. І не дивно, адже жаргон - це мовна гра.

Молодіжний жаргон має типову стилістичну маркованість: знижено-грубувату, вульгарну, фамільярну, що й забезпечує йому експресію в іронічно-жартівливому ключі. Досить часто жаргонізми творяться на основі метафори, метонімії, синекдохи (*ласти - ноги; лопати - руки*), трапляються тут і здрібніло-пестливі суфікси (*телик - телевізор*), шляхом складання двох коренів, усічення основ, універбалізації тощо.

Таких утворень загалом небагато, причому їх позитивне стилістичне забарвлення значної мірою нейтралізується типовою для жаргону установкою на зниженість, грубуватість.

Проте перше місце за продуктивністю збагачення сленгу займають іншомовні запозичення. Найбільше сучасне джерело -

англійська мова: (фейс - обличчя, мані - гроші, fiesta – ф'єста, adiós–адьйос). Але в українському сленгу чимало утворень російського походження: (прикид - одяг, прикольно – жартувати).

Іспанська мова надає широкі можливості для вивчення національно-культурної специфіки мовної поведінки. Це пов'язано, перш за все, з її великим, територіальним поширенням, своєрідністю національних культур її носіїв, різноманітністю їх етнічного складу тощо.

Так, одним із міських жаргонів Мадриду є "*el cheli*" - професійний жаргон, секретна мова міських маргінальних мешканців, який починаючи з другої половини ХІХ ст. впроваджується в літературну норму, потрапляючи спочатку в той її пласт, який утворює фамільярна мова (*habla familiar*), а потім і в художню літературу.

Основу словника челі склала лексика мадрридського арго. Таким чином словник цього діалекту складається з «професійної лексики», або «технічних термінів», а також експресивних одиниць лексики.

У цьому сенсі, сюди відноситься лексика, що семантично покриває сфери інтересів носіїв челі, тобто молоді. Це, перш за все, традиційні інтереси: музика, дозвілля, розваги (бари/дискотеки), випивка, секс, навчання, модний одяг, відносини з батьками і т. д. Ці тематичні групи мають найбільшу питому вагу в словнику челі, породжуючи синонімічні ряди і неофраземи.

В Аргентині та Уругваї, наприклад, особливо помітна відмінність місцевого іспанського мовного варіанта від класичного кастильського діалекту середньовічної Іспанії. Сленг Lunfardo утворено внаслідок контакту двох споріднених мов. Незважаючи на те, що він поступово почав зникати в Аргентині у другій половині ХХ ст, все ж вплинув на формування фонетики та лексики аргентинського варіанта іспанської мови.

Структура Lunfardo заснована на заміні безпосередньо в іспанській мові іменників, дієслів та прикметників словами, що змінили своє значення, походять з італійської мови, її діалектів, місцевих говірок, та адаптовані до іспанської мови. Додатковим елементом Lunfardo є *vesre* (18%), тобто інверсія (*mujer* - *ejerme* (жінка), *tango* - *gotan* (танго), *camba* - *basán* (приваблива, елегантна, багата людина)).

У сучасній Іспанії на зміну мовних смаків молодого покоління вплинули корінні соціально-культурні зміни в країні, що відбулися після закінчення тоталітарного режиму Франко та вступу країни до Європейського союзу. Наразі іспанську молодь приваблює все нетрадиційне, що йде врозріз із загальноприйнятими засадами; різко змінюються життєві цінності, ідеали, громадянські позиції і т.д. Молодим людям стала властива категоричність суджень, максималізм, неприйняття рад старших. Слід особливо підкреслити яскраво виражений факт розширення меж мовної свободи, яка стосується не тільки вживання ненормативних мовних засобів, але і вибору тем для спілкування. Зараз в Іспанії існує досить велика кількість молодіжних спільнот: *pasotas*, *rijos*, *jípis*, *punks*. Але існує велика різниця у використанні сленгізмів членами різних молодіжних спільнот. Піхос і пасотас, наприклад, в меншій мірі, ніж хіпі і особливо панки, вживають мовні засоби типові для міського жаргону нижчих верств суспільства (челі), в яких в достатній мірі функціонують лексичні та фразеологічні мовні одиниці, узуальні в промові маргінальних елементів.

Згідно даним, члени різних угруповань не завжди розуміють один одного, особливо коли мова йде про секс, наркотики, випивку. В абсолютній більшості випадків дані сленгізми марковані вульгарною, грубою конотацією; часто вони відносяться до обсценної лексики.

Для підтвердження вищесказаного, ми склали лексико-семантичну систему іспанського молодіжного сленгу, виділивши такі

основні семантичні поля як: *людина, розваги, випивка, наркотики, відносини*, які в свою чергу, поділяються на підкласи.

В іспанському молодіжному сленгу високочастотна метафоризація значень лексичних і фразеологічних одиниць. В даному випадку розширюється не тільки смисловий обсяг мовної одиниці, але і значно посилюються її експресивні властивості. Таким чином, вживання метафор є одним з основних способів вираження емоцій у мові молоді. З'являються нові форми образності і нові номінативні одиниці, які нерідко служать джерелом полісемії, синонімії та навіть омонімії.

Як показали наші спостереження, в іспанському молодіжному сленгу при розбитті фразеологізмів за ознакою опорного семантичного компонента найбільш частотними є ФО з соматичними, зоонімічними і флорестичними опорними компонентами. Даних мовних одиниць налічується дуже велика кількість, і особливості їх функціонування вимагають спеціального вивчення.

Спостереження над використанням жаргонізмів у ЗМІ свідчать про те, що у суспільстві змінюється ставлення до жаргону: наприкінці ХХ ст. він усвідомлюється як джерело експресивних слів і висловів. І сьогодні жаргон, включений у сучасний публіцистичний стиль, дозволяє авторові виражати іронічне ставлення до описуваних подій і до навколишньої дійсності.

Найбільші труднощі при перекладі сленгових одиниць як з іноземної мови на мову перекладу, так і навпаки, полягають в тому, що сленг, особливо молодіжний, є найрухомішим шаром лексики. До того ж, багато лексичних одиниць сленгу дуже недовговічні та швидко виходять з вживання.

Головна мета перекладу – досягнення адекватності. Адекватний,

або як його ще називають, еквівалентний переклад – це такий переклад, який здійснюється на рівні, необхідному і достатньому для передачі незмінного плану змісту при дотриманні відповідного плану вираження, тобто норм мови перекладу. В процесі перекладу початковими є одиниці тексту оригіналу, а кінцевими - одиниці тексту перекладу. Для створення повноцінного перекладу перекладач повинен брати до уваги характерні особливості автора повідомлення (джерела інформації) і тих одержувачів (рецепторів) інформації, для яких призначалось це повідомлення, їх знання і досвід, відбивану в повідомленні реальність, характер і особливості сприйняття людей, яким адресується переклад, і усі інші аспекти міжмовної комунікації, що впливають на хід і результат перекладацького процесу. Саме для цього при перекладі використовуються перекладацькі трансформації.

Перекладацькі трансформації в залежності від характеру перетворень поділяються на лексичні (транскрибування і транслітерація; калькування; лексико-семантичні заміни та антонімічний переклад) і граматичні (конверсії, перестановки, додавання, опущення). Одним з важливих аспектів перекладу молодіжного сленгу є робота з ідіомами (фразеологічними одиницями). У цьому випадку, коли не можна знайти відповідник у мові на яку перекладається, необхідно адаптувати цей вираз, знайти такий, який би мав так ж саме конотативне значення.

Переклад сленгізмів найчастіше здійснюється за допомогою еквівалентних відповідників, стилістично нейтральних варіантів чи просторіччя.

RESÚMEN

La jerga es un fenómeno lingüístico bastante interesante, el uso de la cual se limita no solo a ciertos límites de edad, sino también a los aspectos sociales, temporales y espaciales. La procedencia y funcionamiento de jerga está condicionada por las necesidades del grupo sociodemográfico, cuyo característica más importante es el estado transicional, el proceso de formación del individuo, asociado con la superación de ciertas contradicciones.

Podemos notar que la jerga moderna de los jóvenes tiene una marca estilística típica: reducida, áspera, vulgar, familiar, que le da expresión de una manera irónica y cómica. Muy a menudo, la jerga aparece sobre la base de préstamos de diferentes idiomas, polisemias, derivaciones, sufijos y etc.

En España moderna a los cambios de los gustos de generación joven han influido los cambios sociales y culturales radicales en el país, desde el final del régimen totalitario de Franco, uniéndose a la Unión Europea y los actuales cambios socio-culturales globales en todo el mundo. Ahora la juventud española se siente atraída por todas las no tradicionales, lo que va en contra de los principios generalmente aceptados; los valores, ideales, posiciones cívicas, etc. de la vida están cambiando abruptamente. Los jóvenes se caracterizan por juicios categóricos, maximalismo y el rechazo. Hay cambios en la idea de los ideales del lenguaje cultural. Ahora, muchos jóvenes utilizan jerga como medios expresivos.

Para lograr la traducción adecuada, el traductor utiliza las transformaciones para que el texto de la traducción sea posible de transmitir toda información contenida en el texto original, con estricta observancia de las normas. Las transformaciones son necesarias para mantener la "corrección" de las normas lingüísticas, de modo que el lenguaje del traductor se perciba como "el lenguaje correcto".

Entre las transformaciones, a pesar de la variedad existente de clasificaciones, la mayoría de los lingüistas distinguen dos principales: gramaticales y léxicas. Además, se debe tener en cuenta el hecho de que estos dos tipos de transformaciones a menudo se combinan entre sí. La asignación de datos de transformaciones de traducción se basa en varias razones que causan estas transformaciones.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Casado Velarde M. (1988). Lengua y cultura: la etnolingüística. Madrid. España. Síntesis (p.159).
2. Diccionario de la lengua española (DRAE)
www.rae.es.
3. Diccionario de Lunfardo
<http://elportaldeltango.com.ar/lunfardo>.
4. Ehmann H. (2005). Das voll korrekte Lexikon der jugendsprache. Munchen.
5. Gonzalo Cabello (2002 25 de febrero) Pistas para entender el 'botellón' . El País.
6. Fitch R. (2006). Jergas de Habla Hispana: el diccionario más completo de coloquialismos del español de España y América. E.U.: LLC BOOKSURGE.
7. Frases y citas célebres de Camilo José Cela
www.ofrases.com/frase/36982.
8. Herrero G. (2006). Aspectos sintácticos del lenguaje juvenil .El Lenguaje de los Jóvenes (pp.67–96). Barcelona: Ariel.
9. Lázaro Carreter F. (1991). Una jerga juvenil: el cheli. (Nº14 pp. 6-8). ABC Madrid.
10. León V. (1992). Diccionario De Argot Español. Madrid.
11. Mañas J. (1994). Historias del Kronen. Barcelona.
12. Montero R. (1995). La función delta. España: Punto de lectura (p.372).
13. Ríos Martín J. C. (1997 Nº12.). La noche de los jóvenes. ¿Moda o

rebeldía?

(p. 8) Sal Ternal.

14. Rodríguez F. La ideología homosexualita y la redefinición del matrimonio.

<https://www.aciprensa.com/Familia/respuestahomo>.
15. Sanmartín Sáez J. (2006). Diccionario del argo Madrid. Barcelona.
16. Tamburini D. Lunfardo – Lingua de Immigranti.

1 <http://didattica.spbo.unibo.it/pais/bonaldi/ipertesto/relazione>.
17. Thorne T. (2014). Dictionary of Modern Slang (4th edition) (p. 512)
Oxford: Business Information and Development.
18. Tribusurbanas

http://inciclopedia.wikia.com/wiki/Tribus_Urbanas.
19. Umbral F. (1979). Teoría del cheli. El País.
20. Vigara Tauste A. M. (1992). Morfosintaxis Del Español Coloquial: Esbozo Estilístico. Madrid. Gredos.
21. Zimmermann K. (2002). La variedad juvenil y la interacción verbal entre jóvenes. Anuario de Letras. (pp.137–164).
22. Арутюнова Н. Д. (2007). Проблемы морфологии и словообразования . (p.288). Москва.
23. Бабина А. К. Краткая характеристика молодежного сленга.
<http://annababina.narod.ru/resume/html>.
24. Береговская Э. М. (1996. №3). Молодежный сленг: формирование и функционирование. Вопросы языкознания. (pp. 32–41).
25. Бернхард Д. Англицизмы в языке немецкой молодёжи
Антропологическая лингвистика. (№8 pp. 8–12).

26. Бик І. С. (2005). Теорія і практика перекладу. (р. 240). ЛНУ ім. І. Франка. Львів.
27. Виноградов В. С. (2003). Лексикологія іспанського мови. (р.246). Вища школа. Москва.
28. Грабовий П. М. (2001). Когнітивні параметри українського молодіжного сленгу : автореф. дис. на здобуття наук..ступеня канд. філ. Наук. (с. 18) КНУ ім. Тараса Шевченка. Київ.
29. Дзюбишина-Мельник Н. Я. (2002). Сучасний жаргон і сучасне розмовне мовлення. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. (р.14–18).
30. Друм Т. (1998 №12). Сленг: погляд зсередини . Дивослово. (с. 4–5).
31. Експрес COOL. (2006 №24). Експрес Медіа Група. (с. 48).
32. Елистратов В. С. (1993). Наблюдения над современным городским аргом. (с. 80–87). Вестник Московского университета.
33. Елистратов В.С. (1993 № 1). Спостереження над сучасним міським аргом. Вісник Моск. ун-ту. (сер.9). Філологія.
34. Заводна Л. (2014 №1). Сучасний погляд на молодіжний сленг. Нова пед. думка: наук.-метод. журн. (с. 52–55).
35. Зайківська Т. В. (1994). Шляхи поповнення лексичного складу сучасного : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філ. наук . (р. 23).
36. Захарченко Т. Е. (2009). Английский и американский сленг. (с.478). Москва. АСТ.
37. Казаева Н. Н. (1982). Английская субколлоквиальная лексика : дисс. канд. фил.уник . (с.185). Горький.
38. Колтунова М. В. (2003 №1). Что несёт с собой жаргон. Русская

- речь. Научно-популярный журнал. (с. 49–50).
39. Комиссаров В. Н. (1980). Лингвистика перевода. (с. 167) Высшая школа. Москва.
 40. Комиссаров В. Н. (1990). Теория перевода. (с.253) Высшая школа. Москва.
 41. Кондратюк О. Молодіжний сленг як мовне явище.
<http://www.ji.lviv.ua/n38texts/kondratyuk.htm>.
 42. Кондратюк Т. М. (2006). Словник сучасного українського сленгу. (с. 352). Харків. Folio.
 43. Корунець І. В. (2003). Теорія та практика перекладу. (с. 448). Нова книга. Вінниця.
 44. Левиков С. И. (2004). Молодежный сленг как своеобразный способ вербализации бытия. Бытие и язык. (с. 167–173).
 45. Лихачев Д. С. (1993). Арготические слова профессиональной речи. Статьи ранних лет. (с. 95–138). Тверь.
 46. Марочкин А. И. (1995). Эмоциональная лексика молодёжного жаргона. Язык и эмоции. (с. 69–75).
 47. Матюшенко О.Є. (2003). Запозичення як один із найпродуктивніших засобів створення одиниць сучасного молодіжного сленгу. Соціальні варіанти мови - II: матеріали Міжнар. наук. конф. Н.Новгород.: НДЛУ ім. М.О. Добролюбова (с.387).
 48. Медведенко А. В. (2003). Смерть, окруженная красотой . (с. 476). КРЮК-Престиж . Москва.
 49. Молоко. (2006 №1). Экстрим-пресс. (с. 41).
 50. Молоко. (2006 №8). Экстрим-пресс. (с. 37).

51. Молоко. (2006 №9) Экстрим-пресс. (с. 32).
52. Молоко. (2006. №10) Экстрим-пресс. (с. 35).
53. Никитина Т. Г. (1998). Так говорит молодежь. Словарь сленга. СПб: Фолио-Пресс. (с. 592).
54. Партрідж Е. Х. (1979). Сленг вчора та сьогодні. Лондон. Роутлендж.
55. Пеллих И. В. (2008 №1). Молодежный сленг как социальная разновидность речи. Вестник Адыгейского государственного университета. (с. 45–47).
56. Пиркало С. (1999). Перший словник українського молодіжного сленгу. (с. 84) Віпол. Київ.
57. Пономарів О. Д. (2000). Стилїстика сучасної української мови. Навчальна книга. Тернопіль. (с. 248).
58. (1997). Про український правопис і проблеми мов: Зб. наук. праць. Літопис.
59. Радевич-Винницький Я. (1997). Україна: від мови до нації. – Дрогобич: Відродження. (с.360).
60. Розина Р. И. (2008). Сравнительный анализ семантических процессов в литературном языке и в сленге. Современный русский язык: Активные процессы на рубеже XX–XXI веков / Ин-т рус. яз. им. В. В. Виноградова РАН. – М. : Языки славянских культур. (с. 712).
61. Рубцова Е. А. (2009). Лингвокультурологический анализ молодёжного сленга начала XXI века : дис. канд. філ. наук . (с. 196). Москва.
62. Рябова К. А. (1979). Коллоквиальная лексика современного английского языка: автореф. дис. на получение науч. степени канд.

- фил. наук . (с.19) Горький.
63. Словник Multitran
<https://www.multitran.ru/c/m.exe?a=1>.
 64. Смирнова И. В. (2006). Испанский язык на территории мексиканского штата Табаско: автореф. дис. на получение науч. степени канд. фил. Наук. (с. 18). Москва.
 65. Ставицька Л. О. (2005). Арго, жаргон, сленг. Соц. диференціація української мови. (с. 464). Критика. Київ.
 66. Ставицька Л. О. (2000 №15 (175)). Про взаємодію жаргону і сленгу / Леся Олексіївна Ставицька. // Українська мова і література. (с. 7–8).
 67. Ставицька Л. О. (2001 №1). Проблеми вивчення жаргонної лексики: Соціолінгвістичний аспект. Українська мова. (с. 55–68).
 68. Тараненко О. О. (1996). Новий словник української мови (концепція і принципи укладання словника). (с. 171). Київ. Кам'янець-Подільський Б.в.
 69. Уздинська О.В. (2000). Семантичні особливості сучасного молодіжного жаргону. Активні процеси в мові та вимові. (с. 163). Саратов.
 70. Фирсова Н. М. (1991). Национально-культурная специфика вербальной коммуникации в испанском языке. Национально-культурная специфика речевого поведения. Тез. докл. Всесозной конф. (с. 9). Москва.
 71. Фирсова Н. М. (2007). Современный испанский язык в Испании и странах Латинской Америки. (с. 352). Москва. АСТ.
 72. Хомяков В. А. (2009). Введение в изучение сленга — основного

- компонента англійського просторечия. (изд. 2 с. 109). Москва.
73. Цибизова О. В. (2006). О термине «молодежный жаргон». Смоленское областное книжное издательство «Смядынь» (с. 24–29).
74. Цилина Е.А. (1997). Городские жаргоны *pasota* и *cheli* в современной разговорной речи Испании . Современная разговорная речь и методика её преподавания. Тез. междунар. конф.
75. Чеснокова О. С. (2006). Испанский язык Мексики: языковая картина мира (с. 264). Palmarium. Москва.
76. Чехівський В. О. (1997). Лінгвістичні основи вчення про терміни: Посібник для філол. спец. вузів. (с. 94). Вища шк. М.
77. Шаховский В. И. (1987). Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. (с. 190). Воронеж.
78. Швейцер О. Д. (1995 №6). Американський варіант літературної англійської мови: шляхи формування та сучасний статус. Питання мовознавства. (с. 3).
79. Явір В. В. (2009). Жаргонізований дискурс: духовний занепад чи норма? / Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. Вип. 3. (125-130).
- .